

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli
za 2023 r.

w tym

Sprawozdanie roczne z realizacji zadań
Miejskiego programu
przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz
ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata
2021–2025 za 2023 r.

Opracował:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Centrum Opieki Socjalnej

w Zduńskiej Woli

Akceptował:

Zduńska Wola, marzec 2024 r.

Spis treści

CZEŚĆ I SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ CENTRUM OPIEKI SOCJALNEJ ZA 2023 ROK..... 4

Wstęp..... 4

1. SZCZEGÓŁOWY OPIS ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ OŚRODEK W 2023 ROKU W RAMACH USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ..... 5

- 1.1. ŚRODKI FINANSOWE WYDATKOWANE PRZEZ OŚRODEK NA REALIZACJĘ ZADAŃ 5
- 1.2. ANALIZA WYDATKÓW PONIESIONYCH NA REALIZACJĘ ŚWIADCZEŃ WYPŁACONYCH NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ 8
- 1.3. CHARAKTERYSTYKA OSÓB I RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W 2023 R. 11
- 1.4. ANALIZA POZOSTAŁYCH DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ OŚRODEK W RAMACH USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ 14
- 1.5. AKCJE I WYDARZENIA, W KTÓRYCH WSPÓŁUCZESTNICZYŁ OŚRODEK W 2023 R. 18

2. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA W ZAKRESIE REALIZACJI POZOSTAŁYCH ZADAŃ Z OBSZARU POLITYKI SPOŁECZNEJ..... 21

- 2.1. DZIAŁANIA PODEJMOWANE W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY 21
- 2.2. REALIZACJA POMOCY MATERIALNEJ O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW..... 21
- 2.3. REALIZACJA USTAWY Z DNIA 5 GRUDNIA 2014 R. O KARCIE DUŻEJ RODZINY 22
- 2.4. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO 22
- 2.5. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH 27

3. POZOSTAŁE DZIAŁANIA OŚRODKA WYNIKAJĄCE ZE STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ . 28

- 3.1 DZIAŁALNOŚĆ ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ ZDUŃSKOWOLSKIE CENTRUM INTEGRACJI 28
- 3.2 DZIAŁALNOŚĆ KLUBÓW SENIORA 29
- 3.3 DZIAŁANIA PUNKTU DS. PRZEMOCY W RODZINIE (AKTUALNIE PUNKT DS. PRZEMOCY DOMOWEJ)..... 29
- 3.4 MIESZKANIE CHRONIONE..... 30
- 3.5 PODSUMOWANIE..... 30

CZEŚĆ II SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE ZA 2023 ROK.. 31

1. CEL SZCZEGÓŁOWY 1. SKUTECZNE I EFEKTYWNE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE POPRZEZ WZMACNIANIE ROZWOJU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE..... 32

- 1.1. MONITOROWANIE PROBLEMU PRZEMOCY NA TERENIE MIASTA ZDUŃSKA WOLA 32
- 1.2. REALIZOWANIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” 32
- 1.3. PORADNICTWO MEDYCZNE, PSYCHOLOGICZNE, TERAPEUTYCZNE, PRAWNE, SOCJALNE. 34
- 1.4. PROWADZENIE GRUP WSPARCIA DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ 37
- 1.5. INTERWENCJA KRYZYSOWA 37
- 1.6. UDZIELANIE BEZPIECZNEGO SCHRONIENIA OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ..... 38
- 1.7. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA KRZYWDZONYM DZIECIOM 39

2. CEL SZCZEGÓŁOWY 2. ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI ODDZIAŁYWAŃ WOBEC OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE..... 40

- 2.1. INFORMOWANIE OSÓB PODEJRZANYCH O STOSOWANIE PRZEMOCY O KONSEKWENCJACH JEJ STOSOWANIA ORAZ MOTYWOWANIE ICH DO PODJĘCIA DZIAŁAŃ ZMIERZAJĄCYCH DO ZATRZYMANIA PRZEMOCY..... 40
- 2.2. PROWADZENIE DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH W SYTUACJACH PRZEMOCY W RODZINIE 40
- 2.3. PROWADZENIE DOCHODZEŃ PRZEZ POLICJĘ POD NADZOREM PROKURATURY REJONOWEJ..... 41
- 2.4. PROWADZENIE PROGRAMÓW KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY DOMOWEJ 41

3. CEL SZCZEGÓŁOWY 3. EDUKACJA SPOŁECZNA I PROMOCJE DZIAŁAŃ NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W MIEŚCIE ZDUŃSKA WOLA..... 42

- 3.1. ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW INFORMACYJNO-EDUKACYJNYCH DOTYCZĄCYCH ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI 42
- 3.2. ORGANIZOWANIE SPOTKAŃ, SZKOLEŃ, KAMPANII, KONFERENCJI ITP. DLA PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE..... 45

4. CEL SZCZEGÓŁOWY 4. PODNOSZENIE I DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI KADRY SŁUŻB ZAJMUJĄCYCH SIĘ PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY W RODZINIE, ROZWIJANIE WSPÓŁPRACY INTERDYSCYPLINARNEJ.	57
4.1. ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ DLA CZŁONKÓW ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I GRUP ROBOCZYCH..	57
4.2. UDZIAŁ W SZKOLENIACH, WARSZTATACH, KONFERENCJACH I SEMINARIACH Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	57
5. PODSUMOWANIE.....	59

Część I
Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej za
2023 rok

Wstęp

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Zadania pomocy społecznej na terenie Miasta Zduńska Wola realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej, zwany dalej „Ośrodkiem”, który zobowiązany jest do przygotowania sprawozdania z wykonywanych zadań.

Sprawozdanie z działalności za 2023 rok przygotowane zostało w związku z zapisem art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693 i 1938), który nakłada na dyrektora Ośrodka obowiązek złożenia Radzie Miasta corocznie sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

W tym miejscu należy nadmienić, że Ośrodek oprócz realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej realizuje inne zadania nałożone na gminę lub jej zlecone, mieszczące się w obszarze pomocy społecznej i szeroko rozumianej polityki społecznej. Ośrodek realizuje między innymi zadania określone w następujących ustawach:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 i 1429);
- 3) ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993);
- 4) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.);
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289, 535 i 1606);
- 6) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 ze zm.);
- 7) ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023 r. poz. 2424).

1. Szczegółowy opis zadań realizowanych przez Ośrodek w 2023 roku w ramach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1.1. Środki finansowe wydatkowane przez Ośrodek na realizację zadań

Ośrodek w 2023 roku na realizację zadań własnych i zleconych w obszarze pomocy społecznej wydatkował środki finansowe na łączną kwotę 30 097 043,08 zł, z tego:

- a) środki finansowe przekazane z budżetu Miasta Zduńska Wola na realizację zadań własnych w łącznej kwocie – 9 597 171,17 zł (tj. 31,89% całości wydatków),
- b) środki finansowe otrzymane w formie dotacji celowych na realizację zadań własnych w łącznej kwocie – 2 773 160,95 zł (tj. 9,21% całości wydatków),
- c) łączna kwota środków finansowych przekazanych na realizację zadań zleconych – 17 726 710,96 zł (tj. 58,90% całości wydatków).

Szczegółowy sposób wydatkowania środków według klasyfikacji budżetowej przedstawia tabela poniżej:

Tabela 1. Wydatkowanie środków wg klasyfikacji budżetowej

Rodzaj środków finansowych	Rozdział według klasyfikacji budżetowej	Kwota (w zł)
Środki na pokrycie wydatków przekazane przez Miasto Zduńska Wola – zadania własne	75421 – Zarządzanie kryzysowe	0
	85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	167 666,33
	85202 - Domy pomocy społecznej	3 633 717,78
	85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	123 322,48
	85214 - Zasiłki i pomoc w naturze	212 571,09
	85219 - Ośrodki pomocy społecznej	3 748 467,71
	85220 – Mieszkanie chronione	97 078,52
	85228 - Usługi opiekuńcze	715 975,22
	85230 – Pomoc w zakresie dożywiania	246 000,00
	85415 - Pomoc materialna dla uczniów	32 021,00
	85508 – Rodziny zastępcze	330 465,86
85510 – Placówki opiekuńczo-wychowawcze	289 885,18	
	Razem	9 597 171,17
Dotacja przekazana przez Wojewodę łódzkiego – dotacja celowa do zadań własnych	85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne	73 555,00
	85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	504 286,14
	85216 - Zasiłki stałe	910 440,31
	85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej - płace i utrzymanie	799 229,50
	85230 – Pomoc w zakresie dożywiania	360 611,00
	85415 - Pomoc materialna dla uczniów	125 039,00
	Razem	2 773 160,95

Dotacja przekazana przez Wojewodę łódzkiego – zadania zlecone	85195 - Pozostała działalność (decyzje na składkę zdrowotną dla bezdomnych)	90,00
	85219 - Ośrodki pomocy społecznej (wynagrodzenie opiekuna prawnego)	24 873,00
	85295 – Dodatek osłonowy	2 958,00
	85502 – Świadczenia rodzinne	14 804 735,23
	85503 - Karta Dużej Rodziny	2 449,51
	85513 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne	371 184,21
Razem		15 206 289,95
Dotacja przekazana przez Wojewodę łódzkiego – zadania zlecone - inne	85216 – Zasiłki stałe dla obywateli Ukrainy	5 386,65
	85230 – Pomoc w zakresie dożywiania obywatelom Ukrainy	15 236,50
	85295 – Pomoc obywatelom Ukrainy (jednorazowe świadczenie pieniężne – 300 zł)	14 992,06
	85295 - Pomoc obywatelom Ukrainy (świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy – 40 zł)	599 956,45
	85415 – Pomoc materialna dla uczniów z Ukrainy	1 056,00
	85502 – Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	283 997,05
	85395 – Dodatek węglowy	1 196 299,91
	85395 – Dodatek gazowy	16 119,84
	85395 – Inne źródła ciepła	135 380,00
	85395 – Dodatek energetyczny	176 958,70
Razem		2 445 383,16
OGÓŁEM		30 022 005,23
Środki przekazane przez Wojewodę łódzkiego – zadania zlecone - Programy	85326 – Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	69 997,85
	85326 – Opieka wytchnieniowa	5 040,00
	Razem	75 037,85
	OGÓŁEM WSZYSTKIE ZADANIA	30 097 043,08

1.2. Analiza wydatków poniesionych na realizację świadczeń wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1) Zasiłki i pomoc w naturze

Analizując wydatki poniesione na wypłatę zasiłków celowych, okresowych i pomocy w naturze należy zaznaczyć, że w 2023 r. z tych form pomocy skorzystały 344 rodziny. Szczegółowe formy przyznanej pomocy obrazuje tabela poniżej.

Tabela 2. Szczegółowe formy przyznanej pomocy

Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota (w zł)
Zakup żywności	46	10 767,98
Zakup odzieży	28	4 144,00
Dofinansowanie do kosztów leczenia	72	21 652,50
Zakup opału	15	2 350,00
Odnowienie mieszkania	1	50,00
Zakup przyborów szkolnych	0	0,00
Sprawienie pogrzebu	5	16 782,00
Pokrycie świadczeń /czynsz, energia elektryczna	46	9 941,00
Zdarzenie losowe	9	13 100,00
Zasiłki okresowe	270	618 220,56
Specjalne zasiłki celowe	7	3 520,00
Dowód osobisty	0	0,00

Należy zaznaczyć, że Miasto otrzymało dotację celową na wypłatę zasiłków okresowych w wysokości 504 300,00 zł, z czego wydatkowano 504 286,14 zł. Całość wydatków na wypłatę zasiłków okresowych wynosiła 618220,56 zł, czyli ze środków własnych zaangażowano kwotę 113 934,42 zł (tj. 18,43% całości wydatków).

2) Usługi opiekuńcze

W 2023 r. pomocą w formie usług opiekuńczych, finansowanych ze środków własnych Miasta, objęto łącznie 95 osób, w tym – 81 osób samotnych i 14 osób w rodzinie. Świadczenie usług opiekuńczych realizowane było u osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały

pomocy innych osób, a były jej pozbawione. Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Na usługi opiekuńcze w 2023 r. wydatkowano łącznie kwotę 715 975,22 zł. Wpłaty podopiecznych za usługi opiekuńcze wyniosły 161 659,91 zł, liczba godzin usług wyniosła 17492.

3) Domy pomocy społecznej

Następnym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest kierowanie do domów pomocy społecznej, zwanych dalej „dps”, odpowiedniego typu i ponoszenie opłat za pobyt mieszkańców Miasta Zduńska Wola w tych domach.

W 2023 r. w dps przebywało 117 osób, z tego Miasto Zduńska Wola opłacało pobyt za 101 osób. Osoby zostają umieszczone w dps, jeżeli wymagają całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, a usługi opiekuńcze nie zapewniają niezbędnej pomocy. Opłata za pobyt w dps jest wnoszona przez:

- a) mieszkańca dps, w kwocie nie większej niż 70% swojego dochodu,
- b) małżonka, zstępnych przed wstępnymi, zgodnie z zawartą umową,
- c) gminę, z której osoba została skierowana do dps, w różnicy między średnim kosztem utrzymania w dps a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Koszty Miasta w 2023 r. związane z pobytem osób w dps wyniosły 3 633 717,78 zł. Wpłaty rodzin zobowiązanych do alimentacji wyniosły 277 452,88 zł.

4) Zasiłki stałe

Ta forma pomocy przyznawana jest osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli dochód jest niższy od kryterium, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W roku 2023 z tej formy skorzystało 165 osób, a suma wypłaconych zasiłków wyniosła 910 440,31 zł i w całości była sfinansowana z dotacji celowej przekazanej przez Wojewodę Łódzkiego. Przy zasiłku stałym opłacana była również składka zdrowotna 141 osobom na łączną kwotę 73 555,00 zł, która również sfinansowana była z otrzymanej dotacji.

5) Informacja za 2023 r. z realizacji programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży” na lata 2019-2023

Program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży” na lata 2019-2023 został przyjęty uchwałą nr IV/63/18 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 20 grudnia 2018 r. w związku z uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007). Przyjęcie przez Miasto programu osłonowego ma służyć ograniczeniu zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach poprzez opłacanie posiłków w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. W 2023 r. ww. formą pomocy nie była objęta żadna rodzina. Informację z realizacji programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży” na lata 2019-2023 za 2023 r. Ośrodek zobowiązany jest przedłożyć Radzie Miasta do 30 kwietnia następnego roku w sprawozdaniu z działalności Ośrodka.

6) Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Z programu można przyznać pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych:

a) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
b) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
c) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej. Miasto otrzymało dotację celową w ramach ww. programu. Ogólny koszt wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 w 2023 r. wyniósł 606 611,00 zł, z tego:

a) środki własne Miasta - 246 000,00 zł,

b) dotacja celowa z budżetu państwa - 360 611,00 zł.

łącznie programami objęto 763 osoby, w tym:

a) dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej - 118 osób,

b) uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej - 178 osób,

c) inne osoby (w tym: rodziny o niskich dochodach) - 474 osoby.

Za posiłki w placówkach oświatowych w 2023 r. ze środków własnych zapłacono 8 719,50 zł.

1.3. Charakterystyka osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2023 r.

W 2023 r. z pomocy społecznej Ośrodka w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych skorzystało łącznie 634 rodziny (1 294 osoby w rodzinach), wydano 4 143 decyzji administracyjnych. Tabela nr 3 przedstawia szczegółowe informacje dotyczące przyznanych świadczeń (w tabelach 3 i 7 nie wliczono osób umieszczonych w domach pomocy społecznej).

Tabela 3. Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	872	634	1 294
w tym:			
świadczenia pieniężne	533	525	1 097
świadczenia niepieniężne	344	234	686
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	872	634	1 294
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	0	923	1 883
w tym:			
wyłącznie w postaci pracy socjalnej	0	317	677
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	Liczba kontraktów socjalnych		Liczba osób objętych kontraktami socjalnymi
	21		21

Praca socjalna prowadzona w oparciu o projekt socjalny	Liczba projektów	Liczba osób objętych projektami socjalnymi
	7	626

W tabeli nr 4 przedstawione są powody przyznania pomocy wynikające z zapisów art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Tabela 4. Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	410	859
Sieroctwo	1	2
Bezdomność	40	43
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym: wielodzietności	64 53	314 280
Bezrobocie	305	753
Niepełnosprawność	280	479
Długotrwała lub ciężka choroba	385	702
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	183	662
w tym: rodziny niepełne	122	391
rodziny wielodzietne	51	264
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Przemoc w rodzinie	8	36
Alkoholizm	151	258
Narkomania	20	21
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	16
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0
Zdarzenie losowe	9	21
Sytuacja kryzysowa	2	5
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Dane zawarte w tabeli nr 4 pokazują, że oprócz ubóstwa (dochód poniżej kryterium, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), najczęstszym powodem przyznawania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba, a po nich bezrobocie i niepełnosprawność.

W tabeli nr 5 przedstawiono typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2023 r.

Tabela 5. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem:	951	1 977
o liczbie osób 1	519	519
2	145	290
3	117	351
4	84	336
5	52	260
6 i więcej	34	221
Rodziny z dziećmi ogółem:	298	1 150
o liczbie dzieci 1	122	346
2	95	372
3	45	208
4	27	156
5	5	35
6	4	33
7 i więcej	0	0
Rodziny niepełne ogółem:	105	356
o liczbie osób 1	45	110
2	27	88
3	21	91
4 i więcej	12	67
Rodziny emerytów i rencistów ogółem:	156	260

o liczbie osób 1	99	99
2	31	62
3	13	39
4 i więcej	13	60

Analiza powyższych danych wskazuje, że na 951 rodzin objętych wsparciem Ośrodka w 2023 r. rodziny z dziećmi stanowiły 31,34% (tj. 298) wszystkich rodzin, rodziny niepełne 11,04% (tj. 105), a rodziny emerytów i rencistów 16,40% ogółu rodzin objętych pomocą (tj. 156). Należy również zaznaczyć, że osoby samotne stanowiły 519 rodzin korzystających z pomocy, tj. 54,57% ogółu rodzin korzystających z pomocy.

1.4. Analiza pozostałych działań realizowanych przez Ośrodek w ramach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1) Działania realizowane bezpośrednio przez pracowników socjalnych

Pracownicy socjalni wykonując swoje obowiązki służbowe w 2023 r. realizowali m.in. następujące działania:

- 1) wydali 285 skierowań dla 614 osób do organizacji pozarządowych wydających bezpłatnie żywność w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 PLUS;
- 2) przeprowadzili 92 wywiady środowiskowe w związku z dofinansowaniem do czynszu;
- 3) przeprowadzili 257 wywiadów środowiskowych w związku z świadczeniem pielęgnacyjnym, skierowaniem do środowiskowych domów samopomocy, wywiadem środowiskowym dla innych instytucji, specjalnym zasiłkiem opiekuńczym, świadczeniem zdrowotnym dla osoby nieubezpieczonej;
- 4) skierowano 162 osoby do poradnictwa specjalistycznego;
- 5) sporządzili 1620 pism w związku z korespondencją dotyczącą klienta;
- 6) sporządzili 262 sprawozdania z przebiegu pracy pracownika socjalnego dla potrzeb Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli;
- 7) przyjęli 3936 interesantów;
- 8) objęli 48 rodzin wsparciem w ramach procedury Niebieskie Karty;
- 9) udzielili 95 osobom pomocy w formie usług opiekuńczych;
- 10) udzielili pomocy 9 rodzinom poszkodowanym w wyniku zdarzenia losowego;
- 11) przeprowadzili 2 interwencje w środowisku w związku z sytuacją kryzysową.

W ramach realizowanej pracy socjalnej pracownicy socjalni udzielili na rzecz osób i rodzin potrzebujących wsparcia pomocy w postaci pracy socjalnej - 923 rodzinom i 1883 osobom oraz wsparcia w postaci wyłącznie pracy socjalnej 317 rodzinom i 677 osobom, w tym:

- 1) 5191 pobyków w środowisku oraz 1280 kontaktów telefonicznych w związku z realizacją ustalonych działań w ramach pracy socjalnej;
- 2) 15 rodzinom przywrócono władzę rodzicielską;
- 3) zawarto 21 kontraktów socjalnych, które są pisemną formą umowy zawartej z osobą ubiegającą się o pomoc. Umowa taka ma na celu określenie uprawnień i zobowiązań obu stron w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do poprawy warunków życia osoby lub rodziny zwracającej się do Ośrodka o pomoc;
- 4) zrealizowano 7 projektów socjalnych, w ramach których działaniami objęto 626 osób;
- 5) zrealizowano Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023” – wsparciem objęto 29 osób;
- 6) zrealizowano Program „Opieka wytchnieniowa – edycja 2023” – wsparciem objęto 2 rodziny;
- 7) uczestnictwo pracowników socjalnych w charakterze wolontariuszy w Programie pt.: „Na codzienne zakupy” we współpracy z Caritas przy Parafii p.w. św. Pawła Apostoła w Zduńskiej Woli dedykowanym osobom po 60 r. ż. i o niskich dochodach – 20 osób;
- 8) udział w akcji pt.: „Szlachetna paczka”;
- 9) uczestnictwo w akcji pt.: „Tytka charytatywna” we współpracy z Caritas przy Parafii p.w. św. Pawła Apostoła w Zduńskiej Woli dedykowanej osobom samotnym, starszym, z niepełnosprawnością, będących w trudnej sytuacji życiowej – 30 osób;
- 10) udział w akcji dot. przekazania środków piorących – 11 rodzin.

Podsumowując działania pracowników socjalnych w zakresie między innymi pobudzenia społecznej aktywności, inicjowania nowych form pomocy, wdrażania programów ukierunkowanych na podnoszenie jakości życia należy wymienić:

- 1) współpracę z placówkami oświatowymi oraz placówkami służby zdrowia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dostarczanie ulotek i informacji dot. działalności Punktu ds. Przemocy w Rodzinie (obecnie Punktu ds. Przemocy Domowej);
- 2) działania w ramach programu „Mieszkanie bez dęgu” m.in.: stała współpraca pracowników socjalnych z administratorami SM „Lokator” i TBS „Złotnicki” sp. z o.o. w sprawie osób i rodzin mających zadężenia czynszowe, zagrożonych eksmisją, stała współpraca z działem windykacji TBS „Złotnicki” sp. z o.o. polegająca na weryfikacji sytuacji życiowej i materialnej dężników objętych programem pomocy osobom zagrożonym eksmisją, pomoc finansowa oraz wsparcie w ramach pracy socjalnej;

- 3) działania w ramach programu wychodzenia z bezdomności „Szansa dla Ciebie”, realizowanego od 2004 roku, w skład którego wchodzi przedstawiciele następujących podmiotów/institucji:
- a) Schronisko dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi w Biłgoraju,
 - b) Schronisko dla Osób Bezdomnych w Feliksowie,
 - c) Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli,
 - d) Straż Miejska w Zduńskiej Woli,
 - e) Biuro Gospodarki Lokalowej Urzędu Miasta Zduńska Wola,
 - f) Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli,
 - g) Zduńskowolski Szpital Powiatowy Sp. z o.o.,
 - h) Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Złotnicki” Sp. z o.o. w Zduńskiej Woli,
 - i) Spółdzielnia Mieszkaniowa „Lokator” w Zduńskiej Woli,
 - j) Straż Ochrony Kolei w Zduńskiej Woli,
 - k) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach.

W 2023 roku 42 osoby bezdomne otrzymały pomoc z tytułu bezdomności. Do Schronisk dla Osób Bezdomnych skierowano 31 osób bezdomnych, w tym 5 do Schroniska dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi w Biłgoraju.

Należy zaznaczyć, że osoby bezdomne przebywające na terenie miasta u rodziny lub znajomych miały zapewnioną:

- 1) możliwość korzystania ze wsparcia specjalistów tj. specjalisty ds. uzależnień, psychologa, prawnika;
- 2) żywność, którą otrzymywali z organizacji pozarządowych;
- 3) pomoc w postaci zasiłków i pomoc w naturze w przypadku, gdy bezdomny współpracował z pracownikiem socjalnym w ramach programu wychodzenia z bezdomności lub kontraktu socjalnego, w ramach których w szczególności: wyrabiano lub odtwarzano dokumenty osobiste, uzyskiwano uprawnienia do świadczeń zdrowotnych, podejmowano leczenie odwykowe, składano wnioski o lokal socjalny, ustalano stopień niepełnosprawności.

2) Projekty realizowane przez Ośrodek w 2023 r.

Istotnym elementem działalności Ośrodka jest inicjowanie i pobudzanie społecznej aktywności osób i rodzin, mających trudną sytuację życiową, ale także ukierunkowanie działań na podnoszenie jakości życia. W 2023 roku Ośrodek realizował następujące programy i projekty socjalne:

1. Projekt socjalny pn.: „Mieszkanie bez długu”, którego celem głównym było stworzenie warunków umożliwiających spłatę zadłużenia czynszowego przez osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej. Odbiorcami wsparcia proponowanego w ramach projektu były osoby

i rodziny dotknięte bezrobociem, nieaktywne zawodowo lub mające problemy ze znalezieniem zatrudnienia, z niepełnosprawnością, długotrwale chore, będące beneficjentami pomocy społecznej, zamieszkujące w zasobach Towarzystwa Budownictwa Społecznego „Złotnicki” sp. z o.o. w Zduńskiej Woli i Spółdzielni Mieszkaniowej „Lokator” w Zduńskiej Woli. Działania realizowane w ramach projektu to m.in.: stała współpraca pracowników socjalnych z Towarzystwem Budownictwa Społecznego "Złotnicki" Sp. z o.o. i Spółdzielnią Mieszkaniową "Lokator" w celu monitorowania zadłużeń, diagnozowanie sytuacji materialnej i społecznej rodzin, wsparcie finansowe dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej, mobilizowanie klientów pomocy społecznej do udziału w szkoleniach w celu zmiany niekorzystnych sytuacji społecznych, motywowanie klientów pomocy społecznej do negocjacji z administratorami mieszkań, pomoc w negocjacjach o umorzenie części zadłużeń mieszkaniowych lub rozłożenie ich na raty. Wsparciem objęto 6 rodzin;

- 2) Projekt socjalny pn.: „Wspólnymi siłami”, którego celem było wzmocnienie roli i funkcji rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dzieci oraz wypracowanie rozwiązań służących harmonijnemu funkcjonowaniu rodziny w środowisku lokalnym. Działania w ramach projektu realizowali pracownicy socjalni i asystenci rodziny. W ramach projektu współpracowano z placówkami oświatowymi, placówkami medycznymi (Przychodniami), Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Zduńskiej Woli, Strażą Miejską w Zduńskiej Woli. Wsparciem objęto 133 rodziny;
- 3) Projekt pn.: „Szansa dla Ciebie” skierowany był do osób bezdomnych i miał w pierwszej kolejności zabezpieczyć miejsca noclegowe osobom bezdomnym, następnie umożliwić im w ramach prowadzonej reintegracji społecznej powrót do pełnoprawnego funkcjonowania w życiu społecznym. Wsparciem objęto 42 osoby;
- 4) Projekt socjalny pn.: „Bezpieczny rejon”, który miał na celu wypracowanie wieloaspektowych form współpracy pomiędzy służbami oraz zmobilizowanie mieszkańców do aktywnego włączenia się w działania zmierzające do poprawy swojej sytuacji, a tym samym zwiększenia poczucia bezpieczeństwa we wszystkich sferach życia. Wsparciem objęto 10 rodzin;
- 5) Projekt socjalny pn.: „Senior pod dobrą opieką”, którego głównym celem było podniesienie standardów opieki świadczonej na rzecz osób starszych, schorowanych i niesamodzielnych;
- 6) Projekt socjalny pn.: „Międzypokoleniowa integracja na koniec lata”, którego celem była integracja międzypokoleniowa pomiędzy osobami starszymi i z niepełnosprawnością z domu pomocy społecznej a dziećmi uczęszczającymi na zajęcia do Świetlicy środowiskowej działającej przy Ośrodku;
- 7) Projekt socjalny pn.: „Uwierz w siebie”, którego celem była nauka podstawowych postaw, chwyków i zachowań w sytuacji zagrożenia. Adresatami były osoby zagrożone przemocą

domową z terenu Zduńskiej Woli. Warsztaty poprowadziła Pani Ewelina Chruściel – instruktor karate Kyokushin oraz Prezes Zduńskowolskiego Klubu Karate Kyokushin im. Masutatsu Oyamy w Zduńskiej Woli;

- 8) Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023”. Wsparcie otrzymało 29 osób z niepełnosprawnością (23 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 5 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i dziecko do 16 roku życia). Celem programu było zapewnienie pomocy w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym, a w konsekwencji zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Wsparcie polegało m.in. na: wyjściu i powrocie w wybrane przez uczestnika programu miejsce, zakupach, załatwieniu spraw urzędowych i korzystaniu z dóbr kultury;
- 9) Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa – edycja 2023”. Wsparciem objęto 2 dzieci. Celem głównym było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących opiekę.

1.5. Akcje i wydarzenia, w których współuczestniczył Ośrodek w 2023 r.

Współpraca i współdziałanie z innymi instytucjami działającymi na rzecz osób, rodzin, grup i środowisk społecznych w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej realizowane było przez Ośrodek w 2023 roku w następujący sposób:

- 1) włączenie się w akcje informacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy tj. 30 kwietnia - „Dzień sprzeciwu wobec Bicia Dzieci”, 4 czerwca – „Międzynarodowy Dzień Dzieci Będących Ofiarami Agresji”, 25 listopada – „Dzień Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet” przypominające o tym, że wszystkie osoby doznające przemocy mogą uzyskać pomoc w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, w którym pełniący dyżury specjaliści w sposób profesjonalny udzielają wsparcia wszystkim pokrzywdzonym osobom, w tym również najmłodszym członkom naszej społeczności;
- 2) współpraca z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Zduńskiej Woli w zakresie m.in.: mLegitymacji dla emeryta i rencisty, świadczenia wychowawczego, waloryzacja świadczeń;
- 3) apel do mieszkańców dot. osób bezdomnych;
- 4) spotkanie Koalicji Na Rzecz Osób Bezdomnych, którego celem było omówienie problemów dotyczących bezdomności i działań podejmowanych na rzecz osób bezdomnych, a także zagrożonych bezdomnością oraz wypracowanie skutecznych i efektywnych sposobów pomocy osobom bezdomnym ;
- 5) prelekcja dr hab. n. med. o zdrowiu Pani Ewy Borowiak pt.: „Senior pod dobrą opieką”;
- 6) spotkanie z psychologiem Panią Dagmarą Biernat dla osób opiekujących się osobami długotrwale chorymi i niepełnosprawnymi;

- 7) w dniu 17.05.2023 r. udział w konferencji pn.: „Miejski Dzień z Profilaktyką – koleżanko i kolego używki to nic dobrego”. Rozstrzygnięcie konkursu profilaktycznego pt.: „Stop nałogom i uzależnieniom”, w którym udział wzięły dzieci z Świetlicy środowiskowej działającej przy Ośrodku;
- 8) informowanie o ulgach oferowanych w ramach Zduńskowolskiej Karty Mieszkańca, Miejskiej Karty Rodziny, Zduńskowolskiej Karty Seniora;
- 9) informowanie o bezpłatnej profilaktyce chorób nowotworowych;
- 10) zorganizowanie wsparcia dla osób potrzebujących w ramach „Lodówki społecznej”, która mieści się przed budynkiem Ośrodka, gdzie każdy może przynieść nadmiar jedzenia i produkty spożywcze, a inni mogą z nich skorzystać, jeśli ich potrzebują. Inicjatywa wpisuje się w ideę „Zero waste” tj. minimalizowanie ilości wyrzucanych produktów, co powoduje zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko poprzez świadome podejście do konsumpcji i gospodarki zasobami;
- 11) zorganizowanie we współpracy z Caritas przy Parafii p.w. św. Pawła Apostoła w Zduńskiej Woli i pod Honorowym Patronatem Pana Konrada Pokory Prezydenta Miasta Zduńska Wola spotkania wigilijnego dla osób samotnych, starszych, z niepełnosprawnością i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 12) otrzymanie od Pana Konrada Pokory Prezydenta Miasta Zduńska Wola nowoczesnego defibrylatora AED, który otrzymał sprzęt od firmy Budvar Centrum Sp. z o.o.;
- 13) otrzymanie dla 25 dzieci od Klubu KKS Olimpia Zduńska Wola i Firmy Żwir-Trans Zduńska Wola upominków świątecznych;
- 14) udział w Powiatowej Debacie Profilaktycznej pt.: „Przemoc to nie moc” dot. przemocy rówieśniczej, domowej i cyberprzemocy.

Pozostała działalność Ośrodka to m.in.: rozpowszechnianie informacji o akcji „Koperta życia”, poradnictwo specjalistyczne (psycholog, psychoterapeuta, specjalista ds. uzależnień, prawnik, mediator, specjalista pracy socjalnej, specjalista ds. relacji interpersonalnych i profilaktyki uzależnień) w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, rozpowszechnianie informacji o pomocy w ramach „Regionalnego Interwencyjnego Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży”, „Wojewódzkiego Telefonu Wsparcia dla Seniorów”, współpraca z Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli w zakresie bezpieczeństwa osobistego, uchronienia przed oszustami, współpraca z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w zakresie uchronienia przed oszustami, zabezpieczenia świadczeń, korzystania z bezgotówkowych transakcji, wydawanie paczek żywnościowych w ramach akcji „Tytka charytatywna”, wydawanie kart płatniczych w ramach Programu „Na codzienne zakupy”, rozpowszechnianie informacji o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz poradnictwie obywatelskim na terenie powiatu zduńskowolskiego.

Kontynuacja pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w zakresie m.in.: realizacji wypłaty świadczeń w ramach ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, których źródłem finansowania był Fundusz Pomocy, pomocy w uzyskaniu tymczasowego zakwaterowania, współpracy z CARITAS przy Parafii p.w. św. Pawła Apostoła w Zduńskiej Woli, Fundacją Dzielnia w Zduńskiej Woli, wydawanie skierowań uprawniających do odbioru bezpłatnej żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 PLUS współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, informowanie o infolinii „Pomoc dla obywateli Ukrainy”, dzięki której można uzyskać kompleksowe wsparcie w tym pomoc medyczną, aktywizację zawodową, udzielanie pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej, praca socjalna świadczona na rzecz opiekunów tymczasowych, wypłaty świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy, wypłaty jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł, wypłaty świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium RP, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, pomoc w formie opłacenia posiłków dla dzieci w szkole i przedszkolu, pomoc w formie zasiłku stałego, pomoc w formie stypendium szkolnego, rozpowszechnianie ulotek dla obywateli Ukrainy dotyczących bezpiecznego pobytu na terenie RP, form pomocy z MOPSCOS w Zduńskiej Woli, form pomocy z organizacji pozarządowych, oferty Miejskiego Domu Kultury w Zduńskiej Woli, oferty Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zduńskiej Woli.

Teleopieka – Ośrodek w 2023 r. nie realizował Miejskiego programu osłonowego „Teleopieka dla osób wymagających wsparcia” z powodu braku zainteresowania tą formą wsparcia. Pracownicy socjalni w rejonach pracy socjalnej przeprowadzali rozmowy dotyczące tego wsparcia, informowali na czym polega ta usługa oraz o zasadach odpłatności za nią.

2. Informacja o działalności Ośrodka w zakresie realizacji pozostałych zadań z obszaru polityki społecznej

2.1. Działania podejmowane w zakresie wspierania rodziny

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminę m.in. obowiązek zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie z zapisem art. 10 ust. 1 powołanej ustawy „pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania”. Ośrodek realizując powierzone zadania w 2023 r. podejmował następujące działania:

- 1) współfinansował pobyt 9 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w kwocie 289 885,18 zł;
- 2) współfinansował pobyt 49 dzieci w rodzinach zastępczych w kwocie 330 465,86 zł, łącznie współfinansował pobyt 58 dzieci w pieczy zastępczej w kwocie 620 351,04 zł;
- 3) objął wsparciem asystenta rodziny 34 rodziny mające problemy opiekuńczo-wychowawcze;
- 4) prowadził Świetlicę środowiskową dla 30 dzieci, w zajęciach której uczestniczyło łącznie 45 dzieci z rodzin mających problemy wychowawcze. Na prowadzenie placówki wsparcia dziennego Miasto wydatkowało kwotę 167 666,33 zł.

W 2023 roku z terenu Miasta Zduńska Wola w pieczy zastępczej było 58 dzieci, 49 dzieci było w rodzinach zastępczych, a 9 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto ze wsparcia Ośrodka skorzystały 183 rodziny, w których występowała m.in. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, problemy wychowawcze, opiekuńcze, zdrowotne. Rodziny te korzystały z różnych form wsparcia finansowego: zasiłki celowe, okresowe, opłacanie posiłków dzieciom w placówkach oświatowych oraz wsparcia w ramach pracy socjalnej.

Szczegółowy opis realizowanych zadań wynikających z zapisów ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej za 2023 rok przygotowany został przez Ośrodek w sprawozdaniu z realizacji Miejskiego programu wspierania rodziny za 2023 rok i przedłożony Radzie Miasta.

2.2. Realizacja pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, Rada Miasta Zduńska Wola przyjęła w dniu 25 sierpnia 2010 roku uchwałę nr LV/573/10 w sprawie uchwalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym w § 3 ust. 4 określono, że świadczenia pomocy materialnej w postaci stypendium szkolnego lub zasiłku szkolnego przyznaje dyrektor Ośrodka z upoważnienia Rady Miasta w drodze decyzji administracyjnej.

W 2023 roku Ośrodek objął wsparciem w formie stypendium szkolnego 108 rodzin, w tym 175 uczniów otrzymało stypendia na łączną kwotę 157 060,00 zł z tego:

- a) 32 021,00 zł to środki własne Miasta,
- b) 125 039,00 zł dotacja celowa z budżetu państwa.

2.3. Realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny

W ramach realizacji ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu unieważnienia Karty Dużej Rodziny, wzorów graficznych oraz wzoru wniosku w sprawie przyznania Karty Dużej Rodziny, Ośrodek w 2023 r. przyjął 345 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny i wydał 782 Karty Dużej Rodziny, w tym:

- a) 577 dla rodziców,
- b) 205 dla dzieci.

2.4. Realizacja świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2004 r. nakłada na Ośrodek obowiązek realizacji świadczeń rodzinnych. Założeniem ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych jest zbudowanie nowego, odrębnego od systemu pomocy społecznej, systemu pozaubezpieczeniowych świadczeń rodzinnych o charakterze obligatoryjnym. Określone w ustawie pieniądze świadczenia rodzinne mają na celu wspieranie rodziny w realizowaniu jej funkcji opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej w oparciu o kryterium dochodowe, których źródłem finansowania jest budżet państwa.

Ośrodek realizuje również zadania wynikające z zapisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, której głównym celem jest wspieranie osób/rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, samodzielnie niemogących zaspokoić swoich potrzeb i nieotrzymujących wsparcia od osób zobowiązanych do alimentacji. Źródłem finansowania tego zadania jest budżet państwa.

Łącznie na realizację świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2023 r. wydatkowano kwotę: 14 369 481,68 z tego:

- a) zasiłki rodzinne wraz z dodatkami - 2 372 161,25 zł,
- b) zasiłek pielęgnacyjny - 2 514 979,30 zł,
- c) świadczenie pielęgnacyjne - 6 635 790,40 zł,
- d) specjalny zasiłek opiekuńczy - 10 540,00 zł,
- e) zasiłek dla opiekuna - 8 680,00 zł,

- f) składka społeczna od wypłaconych świadczeń opiekuńczych – 1 113 771,42 zł,
- g) świadczenie rodzicielskie - 399 497,56 zł,
- h) świadczenia z funduszu alimentacyjnego - 1 176 061,75 zł,
- i) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - 114 000,00 zł,
- j) jednorazowe świadczenie „Za życiem” - 24 000,00 zł.

Tabela 6. Realizacja świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2023 roku

Lp.	Świadczenie	Liczba osób	Liczba świadczeń	Wartość wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny, z tego:	1055	13 878	1 558 533,78
	zasiłek rodzinny na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku		3 438	325 615,72
	zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia		9 697	1 138 423,63
	zasiłek na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia		743	94 494,43
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	1008	6 878	813 627,47
2.1	Dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	35	242	91 997,30
2.2	Dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	59	59	38 101,72
2.3	Dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	99	1 118	209 487,99
2.4	Dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka	126	1 584	160 803,88
2.5	Dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	476	1 269	75 907,81
2.6	Dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	18	100	6 774,18
2.7	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	195	2 506	230 554,59
3	Świadczenia opiekuńcze	1254	14 422	9 170 205,54
3.1	Zasiłek pielęgnacyjny	1005	11 662	2 514 979,30
3.2	Świadczenia pielęgnacyjne	245	2 728	6 635 790,40
3.3	Specjalny zasiłek opiekuńczy	2	17	10 540,00

3.4	Zasiłek dla opiekuna	2	14	8 680,00
3.5	Składka społeczna od wypłaconych świadczeń opiekuńczych	151	1669	1 113 771,42
4.	Świadczenie rodzicielskie	75	449	399 497,56
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	114	114	114 000,00
6.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	255	3 015	1 176 061,75
7.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	6	6	24 000,00
Razem (1+2+3+4+5+6+7)		3918	40 430	14 369 481,68

Tabela 7. Liczba rodzin, korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2023 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego
1.	Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym:	1055
1.1	Dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	
1.2	Dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	
1.3	Dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	
1.4	Dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka	
1.5	Dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	
1.6	Dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	
1.7	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	
2.	Zasiłek pielęgnacyjny	1005
3.	Świadczenia pielęgnacyjne	245
4.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	2
5.	Zasiłek dla opiekuna	3
6.	Świadczenie rodzicielskie	75

7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	114
8.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	255
9.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	6
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego		2472

W zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2023 r. wydano 2739 decyzji administracyjnych.

Tabela 8. Działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych w 2023 roku

L.p.	Rodzaj czynności	Liczba działań podjętych wobec dłużników alimentacyjnych
1	Liczba dłużników alimentacyjnych	504
2	Wnioski do organu właściwego dłużnika	57
3	Wezwania dłużników w sprawie wywiadów środowiskowych	78
4	Przeprowadzone wywiady środowiskowe u dłużników	71
5	Korespondencja z PUP w sprawie potrzeby aktywizacji dłużników	16
6	Wnioski do prokuratury	67
7	Wnioski o zatrzymanie prawa jazdy do Starostwa Powiatowego	11
8	Zgłoszenie do Krajowego Rejestru Dłużników	116

Ponadto wypłacono w 2023 r. dodatki związane z rządową tarczą antyinflacyjną oraz tarczą energetyczną, których celem było zniwelowanie rosnących cen żywności, energii i gazu. Realizowaliśmy wypłaty dodatków na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym oraz ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku pracy energii elektrycznej oraz ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku

gazu. Źródłem finansowania tych zadań był budżet państwa. Łącznie na realizację dodatków w ramach ww. ustaw wydatkowano kwotę 1 502 204,79 zł z tego:

- a) dodatek osłonowy – 2 900,00 zł,
- b) dodatek węglowy – 1 176 000,00 zł,
- c) dodatek dla gospodarstw domowych – 134 000,00 zł,
- d) dodatek elektryczny – 173 500,00 zł,
- e) dodatek gazowy – 15 804,79 zł.

Tabela 9. Realizacja dodatków osłonowych, dodatków węglowych, dodatków dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, dodatków elektrycznych i dodatków gazowych – refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych w gospodarstwach domowych dostarczanych za pomocą sieci gazowej w 2023 roku

L.p.	Świadczenie	Liczba osób wnioskujących	Liczba świadczeń	Wartość wypłaconych świadczeń
1.	Dodatek osłonowy	5	5	2 900,00
2.	Dodatek węglowy	392	392	1 176 000,00
3.	Dodatek dla gospodarstw domowych	60	60	134 000,00
4.	Dodatek elektryczny	140	140	173 500,00
5.	Dodatek gazowy	28	68	15 804,79
Razem (1+2+3+4+5)		625	665	1 502 204,79

W zakresie dodatków osłonowych, dodatków węglowych i dodatków dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, dodatków elektrycznych i dodatków gazowych wydano 586 rozstrzygnięć.

W 2023 r. realizowano także wypłatę świadczeń rodzinnych w ramach ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Pomoc o tym charakterze była dedykowana dla obywateli Ukrainy, którzy po dniu 24 lutego 2022 r. przekroczyli granicę Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi na obszarze tego państwa. W obawie o swoje życie i zdrowie zdecydowali się na opuszczenie w trybie natychmiastowym Ukrainy, na obszarze której trwa konflikt zbrojny. Łącznie na realizację świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w 2023 r. wydatkowano kwotę: 268 659,96 zł. W zakresie świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy wydano 228 decyzji administracyjnych.

W 2023 r. wystawiono 201 zaświadczeń w ramach programu pn.: „Czyste Powietrze”.

2.5. Realizacja świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych

Ośrodek realizował również zadania wynikające z zapisów art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych tzn. potwierdzał prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej przez 90 dni dla osób, które takiego prawa nie miały i które spełniały kryterium dochodowe określone w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W 2023 roku wydano 48 decyzji administracyjnych dla 27 osób.

3. Pozostałe działania Ośrodka wynikające ze struktury organizacyjnej

3.1 Działalność Świetlicy środowiskowej Zduńskowolskie Centrum Integracji

Świetlica środowiskowa jest placówką wsparcia dziennego w formie opiekuńczej działającą na mocy uchwały nr LIII/655/14 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 21 sierpnia 2014 r. w sprawie utworzenia placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie opiekuńczej pod nazwą „Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji”. Placówka posiada 30 miejsc, przeznaczonych dla dzieci uczęszczających od pierwszej klasy szkół podstawowych do pierwszej klasy szkół ponadpodstawowych, zamieszkujących na terenie miasta Zduńska Wola. Świetlica oferowała następujące formy pracy z dziećmi: codzienne odrabianie lekcji, zajęcia przybliżające literaturę, poezję polską, zajęcia bajkoterapeutyczne, zajęcia manualne, naukę samodzielności i czynności związanych z samoobsługą (dbanie o higienę osobistą). Ponadto zajęcia profilaktyczne z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia, skutków uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych używek, bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz spotkania kształtowania postaw i zachowań prospołecznych, które poprowadzili funkcjonariusze Policji i psycholog. Zorganizowano 3 spotkania warsztatowe z psychologiem dotyczące integracji w grupie oraz panowania nad emocjami w tym szczególnie panowania nad odruchami agresywnymi. W indywidualnych spotkaniach z psychologiem brały udział trzy rodziny. Ponadto dzieci wychodziły na spacerów oraz organizowane były gry i zabawy w Parku Miejskim, Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola i Pasażu im. Pawła Królikowskiego. Brały udział w wyjazdach nad Zbiornik „Kępina” oraz w wyjściach na baseny Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli. Przynajmniej raz w miesiącu uczestniczyły w zajęciach organizowanych przez pracowników Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jerzego Szaniawskiego w Zduńskiej Woli. Dzieci wzięły udział w seansach filmowych kina RATUSZ. Przygotowały przedstawienie pn.: „W Wigilię nikt nie może być sam”, z którym wystąpiły przed swoimi rodzicami na spotkaniu wigilijnym w Świetlicy oraz na spotkaniu wigilijnym zorganizowanym dla mieszkańców Miasta tj.: osób samotnych, starszych i z niepełnosprawnością. Zorganizowano trzy spotkania edukacyjne, które przeprowadziła firma Laboratorium „ATOM” w Zduńskiej Woli. Ponadto dzieci wzięły udział w spotkaniu integracyjnym z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej w Przatówku w ramach projektu socjalnego pn.: „Międzypokoleniowa integracja na koniec lata”, gdzie zaprezentowały swoje umiejętności m.in.: artystyczne i plastyczne.

3.2 Działalność Klubów Seniora

W ramach struktury organizacyjnej Ośrodka od 1996 r. funkcjonuje Klub Seniora „Uśmiech Seniora”, a od października 2019 r. działa Karsznicki Klub Seniora „Lokomotywa 60+”. Podstawowym celem Klubów jest aktywizacja i integracja społeczna osób starszych i niepełnosprawnych poprzez organizowanie spotkań oraz podejmowanie działań umożliwiających osobom starszym aktywne spędzanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań, pobudzanie do aktywności fizycznej i psychicznej. Kluby dysponują 70 miejscami.

Zadania realizowane w ramach Klubów to m.in.: zajęcia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Zduńskiej Woli pn.: „Secesja w Łodzi”, warsztaty np. kulinarne, florystyczne, manualne, sensoryczne, gimnastyczne, spotkania okolicznościowe m.in.: „Tłusty czwartek”, „Jajko wielkanocne”, „Spotkanie wigilijne”, „Dzień Kobiet”, „Dzień Babci i Dziadka”, „Dzień Seniora”, „Andrzejkę”, spotkania edukacyjne z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli na temat bezpieczeństwa seniorów, handlu ludźmi, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, cyberprzemocy oraz przedstawicielami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Zduńskiej Woli na temat elektronicznej wersji legitymacji, przeliczania emerytur i rent, wyjścia na spotkania organizowane przez Inkubator Inicjatyw Społecznych w Zduńskiej Woli, spacer historyczny zorganizowany we współpracy z Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola, projekcje filmów, konkurs recytatorski z okazji Dnia Niepodległości, zajęcia dot. dbałości o skórę, piknik nad Zbiornikiem „Kępina”, narodowe czytanie dzieła pt.: „Nad Niemnem”.

3.3 Działania Punktu ds. Przemocy w Rodzinie (aktualnie Punkt ds. Przemocy Domowej)

W ramach struktury organizacyjnej Ośrodka funkcjonuje Punkt ds. Przemocy Domowej, zwany dalej „Punktem”. Specjaliści pracujący w Punkcie tj. psycholog, psychoterapeuta, prawnik, specjalista ds. uzależnień, specjalista pracy socjalnej, specjalista ds. relacji interpersonalnych, mediator, podejmowali działania polegające na: udzielaniu pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej ofiarom przemocy, podejmowaniu interwencji na rzecz ofiar przemocy, pomocy osobom z problemem alkoholowym i współuzależnionym, udzielaniu porad indywidualnych, prowadzeniu działań mediacyjnych, prowadzeniu terapii małżeńskiej, udzielaniu wsparcia w rozwiązywaniu kryzysów rodzinnych. Istotnym elementem działań Punktu było także udzielanie wsparcia rodzinom w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych poprzez inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

Należy zaznaczyć, że działania w Punkcie podejmowane były we współpracy z różnymi instytucjami w szczególności: Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli, Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli, Zespołem Interdyscyplinarnym działającym na rzecz przeciwdziałania przemocy

domowej, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli. Szczegółowe informacje z działalności Punktu przedstawia sprawozdanie z realizacji zadań Miejskiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2025 za 2023 r. W sprawozdaniu przedstawiona jest również szczegółowa informacja o działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

3.4 Mieszkanie chronione

Uchwałą nr XLVII/509/17 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 27 listopada 2017 r. w sprawie utworzenia mieszkania chronionego w ramach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” utworzono mieszkanie chronione przeznaczone dla trzech pełnoletnich osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub stopniem umiarkowanym, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenie rozwojowe lub epilepsję, oraz niewidomych, które nie wymagają całodobowej opieki osób trzecich, zamieszkałych na terenie Miasta Zduńska Wola. Mieszkanie chronione stanowi wsparcie mieszkaniowe dla osób niepełnosprawnych wyżej wymienionych, jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia. Pobyt w mieszkaniu jest przyznawany na podstawie decyzji administracyjnej i nie powinien być dłuższy niż 2 lata. W 2023 r. wsparciem objęto 4 osoby (2 osoby wykorzystały maksymalny czas pobytu i zakończyły wsparcie, natomiast 2 kolejne osoby rozpoczęły wsparcie).

3.5 Podsumowanie

Działania realizowane przez Ośrodek w 2023 r. obejmowały zadania własne gminy i jej zlecone, nie tylko z obszaru ustawy o pomocy społecznej, ale również szeroko rozumianej polityki społecznej. Informacja dotycząca potrzeb w zakresie realizowanych przez Ośrodek zadań przedstawiona zostanie w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej.

Część II

Sprawozdanie z realizacji Miejskiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie za 2023 rok

Miejski program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie stanowi narzędzie do efektywnego przeciwdziałania przemocy oraz zmniejszania jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym i społecznym, a także stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu integracji i wsparcia. Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Powyższy cel w 2023 roku był realizowany przez poniższe cele szczegółowe:

- 1. Cel szczegółowy 1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli

Zgodnie z zapisami Programu, do zadań realizowanych przez Ośrodek na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej należą w szczególności: koordynowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych/Diagnostyczno-Pomocowych, prowadzenie Punktu ds. Przemocy Domowej, udział w szkoleniach oraz współpraca z instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

1.1. Monitorowanie problemu przemocy na terenie miasta Zduńska Wola

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli na bieżąco monitoruje problem przemocy domowej w Zduńskiej Woli i sporządza sprawozdania do jednostek nadrzędnych: Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi oraz do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

1.2. Realizowanie procedury „Niebieskie Karty”

Zespół Interdyscyplinarny powołany został Zarządzeniem nr 16/18 Prezydenta Miasta Zduńska Wola z dnia 17 stycznia 2018 r. Podstawą do jego powołania była przyjęta przez Radę Miasta Zduńska Wola uchwała nr LVI/619/18 z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Zduńskiej Woli działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. W dniu 29 lipca 2023 r. została znowelizowana ustawa dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w której określenie przemocy w rodzinie zostało zamienione na przemoc domową. W związku ze zmianami ustawowymi w dniu 11 września 2023r. został powołany nowy Zespół Interdyscyplinarny Zarządzeniem nr 311/23 Prezydenta Miasta Zduńska Wola. Zmianom uległy również zasady funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego, m.in. dotychczasowe grupy robocze zastąpiły grupy diagnostyczno-pomocowe.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli, Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli, Zduńskowolskiego Szpitala Powiatowego Sp. z o.o. w Zduńskiej Woli, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zduńskiej Woli,

Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli, Fundacji „Przystań z Nami” oraz oświaty.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów działających w Grupach Diagnostyczno-Pomocowych, w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej,
- 2) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową,
- 3) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie zjawisku,
- 4) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową,
- 5) stała edukacja środowiska lokalnego poprzez systematyczne umieszczanie ulotek, plakatów, broszur w miejscach publicznych,
- 6) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielanie pomocy w środowisku lokalnym.

Do zadań powołanych Grup Roboczych/Diagnostyczno-Pomocowych należy w szczególności:

- 1) opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- 2) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- 3) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy.

W 2023 r. procedurą „Niebieskie Karty” objęto 57 rodzin, w tym 24 wszczętych w ubiegłych latach.

Z danych Ośrodka wynika, że w 2023 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano 33 Grupy Robocze/Diagnostyczno-Pomocowe oraz odbyło się 113 posiedzenia Grup Roboczych/Diagnostyczno-Pomocowych z przedstawicielami różnych instytucji, a także z osobami doświadczającymi przemocy domowej, oraz osobami stosując przemoc w rodzinie.

Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty w 2023 roku (z podziałem na uprawnione podmioty):

Policja	21
Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej	7
Oświata	4
Ochrona zdrowia	1
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0
Ogółem	33

łącznie procedurą Niebieskie Karty objęto 57 rodzin, doznających przemocy domowej, w tym:

- 44 kobiety,
- 13 dzieci.

W 2023 r. osobami, stosującymi przemoc domową było 53 mężczyzn i 4 kobiety (podejrzanie stosowania przemocy w stosunku do dzieci). Wśród osób doznających przemocy nie było mężczyzn.

1.3. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, terapeutyczne, prawne, socjalne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli:

Działalność Punktu ds. Przemocy Domowej

Punkt ds. Przemocy Domowej pełni rolę wsparcia dla osób dotkniętych przemocą poprzez:

- 1) udzielanie specjalistycznego poradnictwa,
- 2) podejmowanie interwencji w środowisku,
- 3) realizację programów dla osób dotkniętych przemocą oraz dla osób stosujących przemoc domową,
- 4) systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej.

W 2023 r. z pomocy psychologicznej skorzystało 76 osób. łącznie zrealizowano 216 porad, w tym w związku z przemocą domową - 22 porady.

Inne działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:

Ścisła współpraca z rodzicami lub opiekunami dzieci i młodzieży oraz współpraca z przedstawicielami instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej – 46 porad, w tym w związku z przemocą domową – 10 porad, współpraca z przedstawicielami instytucji i organizacji m.in. pracownikami socjalnymi, kuratorami, dzielnicowymi, specjalistami Punktu ds. Przemocy Domowej i innymi – 38 spotkań, indywidualny kontakt z osobą doznającą przemocy mający na celu wsparcie w podejmowanych działaniach – 31 porad, pomoc psychologiczna w zakresie profilaktyki uzależnień, przemocy i innych problemów dzieci, młodzieży oraz ich rodzin – 120 porad, w tym w związku z przemocą domową – 38 porad, inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych, terapeutycznych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych – 10 spotkań.

Zakres pomocy psychologicznej obejmował indywidualny kontakt z psychologiem, mający na celu:

- a) pomoc psychologiczną w zakresie profilaktyki uzależnień, przemocy i innych problemów dzieci, młodzieży oraz ich rodzin,
- b) edukację (poszerzanie wiedzy o zjawisku przemocy),

- c) ścisłą współpracę z rodzicami lub opiekunami dzieci i młodzieży oraz współpracę z przedstawicielami instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy domowej,
- d) udzielanie porad indywidualnych,
- e) współpracę z osobami i instytucjami działającymi na rzecz zapobiegania przemocy domowej,
- f) zajęcia dla dzieci i młodzieży w Świetlicy środowiskowej ZCI.

W 2023 r. w ramach pomocy psychoterapeutycznej skorzystało 57 osób. Łącznie zrealizowano 196 porad, pomoc psychologiczna ogółem - 196 porad, w tym w związku z przemocą domową – 35 porad, diagnozowanie problemu – 57, indywidualny kontakt z osobą doznającą przemocy mający na celu wsparcie w podejmowanych działaniach – 190, indywidualne spotkania ze sprawcami przemocy – 7, współpraca z pracownikami socjalnymi, specjalistami Punktu ds. Przemocy Domowej – 5, prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców z problemami opiekuńczo-wychowawczymi – 6 spotkań.

Liczba osób przyjętych w ramach wsparcia terapeutycznego – ogółem 32, oddziaływania terapeutyczne – 191, w tym w związku z przemocą domową - 2 porady, edukacja na temat choroby alkoholowej osób uzależnionych oraz ich rodzin – 191 porad, w tym w związku z przemocą domową – 20 porad, ćwiczenie zachowań abstynenckich – 180 porad, w tym w związku z przemocą domową – 20 porad.

Zakres pomocy obejmował między innymi:

- a) udzielanie porad indywidualnych, oddziaływania terapeutyczne,
- b) porady w związku z przemocą domową,
- c) edukację na temat choroby alkoholowej osób uzależnionych i ich rodzin,
- d) diagnozowanie problemu,
- e) motywowanie do zmiany zachowań i stylu życia,
- f) ćwiczenie zachowań abstynenckich,
- g) udzielanie wsparcia.

Liczba osób przyjętych w ramach poradnictwa prawnego to 115 osób. Udzielono 450 porad prawnych, a w związku z przemocą domową – 36.

Porady prawne dotyczyły w większości takich spraw jak:

- a) możliwość prawnego rozwiązania problemu związanego z przemocą domową,
- b) możliwość uzyskania alimentów lub innych świadczeń pomocowych,
- c) pomocy w formułowaniu pism urzędowych do sądu lub policji, dotyczące m. in. pozwu o rozwód lub separację, uzyskania rozdzielności majątkowej czy występowania o eksmisję.

Liczba osób przyjętych ogółem w ramach pomocy socjalnej - 145. Udzielono 200 porad, w tym w związku z przemocą domową - 30. Wspieranie pokrzywdzonych i ich edukacja – 85 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie – 30 porad, współpraca z przedstawicielami instytucji

i organizacji, pracownikami socjalnymi, kuratorami, dzielnicowymi, specjalistami Punktu ds. Przemocy Domowej i innymi – 21 spotkań, w tym w związku z przemocą w rodzinie – 28 spotkań.

Zakres pomocy socjalnej obejmował:

- a) indywidualny kontakt z osobami potrzebującymi pomocy,
- b) udzielanie wszechstronnej informacji o możliwości uzyskania pomocy,
- c) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych bytowych,
- d) rozmowy motywujące do leczenia z osobami uzależnionymi,
- e) udzielanie pomocy socjalnej dla osób dotkniętych przemocą, udzielanie wszechstronnej informacji o możliwości uzyskania wsparcia,
- f) współpraca z przedstawicielami instytucji i organizacji m.in. pracownikami socjalnymi, kuratorami, dzielnicowymi i innymi,
- g) konsultacje z pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, kuratorami oraz innymi osobami w sprawach klientów.

W ramach poradnictwa interpersonalnego i profilaktyki uzależnień przyjęto 39 osób. Udzielono 215 porad, w tym w związku z przemocą domową odbyły się 18 spotkania. Prowadzono rodziną integrację, terapię małżeńską – 29 spotkań, w tym w związku z przemocą domową – 13 spotkań, udzielano wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych – 34 porady, w tym w związku z przemocą domową – 7 porad, współpracowano z przedstawicielami instytucji i organizacji m.in. pracownikami socjalnymi, kuratorami, dzielnicowymi, specjalistami Punktu ds. Przemocy Domowej – 27 spotkania, tym w związku z przemocą domową – 10 spotkań, inicjowano i prowadzono działania mediacyjne, negocjacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych – 8 spotkań, w tym w związku z przemocą domową – 8 spotkań.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli w 2023 roku udzielił wsparcia 87 osobom z 69 rodzin oraz udzielił łącznie 132 porad/konsultacji, w tym:

- 115 konsultacji psychologicznych,
- 15 porad prawnych,
- 2 porady socjalne.

Powodami zgłoszenia do POIK w roku 2022 była:

1. niepełnosprawność – 1 rodzina;
2. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – 4 rodziny;
3. przemoc domowa – 2 rodziny;
4. zdarzenie losowe – 1 rodzina;

5. sytuacja kryzysowa – 61 rodziny.

Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Prześpstwem w Zduńskiej Woli

1. poradnictwo prawne - 558,5 godz. / 148 osób;
2. pomoc psychologiczna/terapeutyczna: 766 godz./ 78 osób.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zduńskiej Woli

- W zakresie profilaktyki uzależnień i bezpieczeństwa, odbywają się konsultacje specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne) dla rodzin wyposażające dzieci i młodzież w umiejętności negocjacyjne, rozwiązywania konfliktów oraz umiejętności komunikacji społecznej, wspieranie nauczycieli i rodziców w doskonaleniu kompetencji wychowawczych, społecznych i edukacyjnych,

- udzielanie konsultacji i porad w sprawach związanych z przemocą (rodzicom, opiekunom prawnym, rodzicom zastępczym, nauczycielom, kuratorom sądowym, asystentom rodziny i koordynatorom),

Udzielanie wsparcia psychologicznego i kierowanie do odpowiednich instytucji.

1.4. Prowadzenie grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej nie prowadził grup wsparcia.

Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Prześpstwem w Zduńskiej Woli

Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Prześpstwem nie prowadził grup wsparcia.

1.5. Interwencja Kryzysowa

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli

W 2023 r. pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli wszczęli 5 procedur „Niebieskie Karty” w związku z przemocą domową. Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że pracownicy z jednostek pomocy społecznej wszczęli 7 procedur „Niebieskie Karty” – 2 formularze „Niebieska Karta-A” wpłynęły z innych ośrodków pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni Ośrodka podejmowali działania interwencyjne z Policją, Sądem, Prokuraturą, instytucjami oświatowymi, placówkami ochrony zdrowia oraz organizacjami pozarządowymi w celu

zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej niezbędnej pomocy. W każdym przypadku o zaistnieniu problemu przemocy domowej, w której przebywały małoletnie dzieci powiadamiano Sąd Rodzinny.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli

W powiecie zduńskowolskim od dnia 01 marca 2016 r. funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturach organizacyjnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli. Został utworzony Uchwałą Nr XVI/3/16 Rady Powiatu Zduńskowolskiego z dnia 12 lutego 2016 roku w sprawie utworzenia i podjęcia działalności przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli.

Ośrodek zapewnia nieodpłatne usługi specjalistyczne, tj. konsultacje psychologiczne, porady prawne, porady socjalne i inne w zależności od indywidualnych potrzeb osób korzystających. Podczas prowadzonych rozmów informuje się osoby o przysługujących im prawach i uprawnieniach, możliwościach udzielenia pomocy oraz motywowane są do podejmowania działań zmierzających do poprawy ich sytuacji bytowej.

W roku 2023 POIK udzielił wsparcia 87 osobom z 69 rodzin oraz udzielił łącznie 132 porady/konsultacje, w tym:

- 115 konsultacji psychologicznych,
- 15 porad prawnych,
- 2 porady socjalne.

Osoby zgłaszające się do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli mające problem alkoholowy informowane były o instytucjach i placówkach świadczących pomoc osobom uzależnionym od alkoholu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli podejmowały w roku ubiegłym wszelkie działania we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, Policją, Sądem, Prokuraturą, instytucjami oświatowymi, placówkami służby zdrowia oraz organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie niezbędnej pomocy. W każdym przypadku zaistnienia problemu przemocy domowej, w której przebywały małoletnie dzieci niezwłocznie powiadamiano Sąd Rodzinny, Policję oraz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny ośrodek pomocy społecznej.

1.6. Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli ma możliwość udzielenia krótkoterminowego schronienia osobie znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji kryzysowej jak przemoc w rodzinie lub innej sytuacji, w której zagrożone jest życie bądź zdrowie osoby. W roku 2023 nie było osób korzystających z miejsca noclegowego w Ośrodku.

Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Prześwstwem w Zduńskiej Woli

W roku 2023 nie było osób korzystających z miejsca noclegowego w Ośrodku.

1.7. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli i Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli wynika, że w 2023 r. nie było dzieci, które zostały odebrane w rodzinie w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową.

2. Cel szczegółowy 2. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

2.1. Informowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy o konsekwencjach jej stosowania oraz motywowanie ich do podjęcia działań zmierzających do zatrzymania przemocy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli

W 2023 roku objętych procedurą „Niebieskie Karty” było 57 osób wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową (w roku sprawozdawczym wszczęto 33 procedur). W 2023 roku wypełniono formularze „Niebieska Karta-D” z 18 osobami. Żadna z osób stosująca przemoc domową, nie wyraziła zgody na udział w programie korekcyjno-edukacyjnym ani psychologiczno-terapeutycznym. Ww. osoby były informowane o konsekwencjach stosowania przemocy oraz o możliwości uzyskania pomocy w Punkcie ds. Przemocy Domowej.

Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli

Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc – 24

kobiety – 2

mężczyźni – 22

nieletni – 0.

2.2. Prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach przemocy w rodzinie

Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli

Liczba interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie – 330, wszczęto 21 procedur „Niebieskie Karty”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli

W 2023 r. pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli wszczęli 5 procedur „Niebieskie Karty” w związku z wystąpieniem przemocy domowej, 2 formularze „Niebieskie Karta-A” wpłynęły z innych jednostek pomocy społecznej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli

W 2023 roku nie wszczynano procedury "Niebieskie Karty – A" z powodu braku potrzeby.

2.3. Prowadzenie dochodzeń przez Policję pod nadzorem Prokuratury Rejonowej

Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli

1. Liczba postępowań dotyczących znęcania się fizycznego i psychicznego nad członkiem rodziny:
 - 1) wszczętych – 17,
 - 2) zakończonych – 14,
 - 3) stwierdzonych – 7.
2. Prowadzenie dochodzeń przez Policję pod nadzorem Prokuratury Rejonowej:
 - liczba podejrzanych o czyn z art. 207 kodeksu karnego – jw.
3. Liczba osób, wobec których Prokuratura Rejonowa w Zduńskiej Woli wydała postanowienie o zastosowaniu środków zapobiegawczych w postaci:
 - 1) okresowego nakazu opuszczenia przez podejrzanego/ą lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym/ą – 4 (mężczyzn)
 - 2) zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego/j – 5 (mężczyzn).

2.4. Prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli

W roku 2023 PCPR Zduńska Wola nie prowadziło programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy z uwagi na brak osób zainteresowanych.

3. Cel szczegółowy 3. Edukacja społeczna i promocje działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Zduńska Wola.

3.1. Rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli

1) Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących możliwości uzyskania pomocy w Punkcie ds. Przemocy Domowej, Ośrodku oraz instytucjach działających na rzecz rodziny, placówkach ochrony zdrowia, instytucjach publicznych;

2) Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych i profilaktycznych w postaci broszur:

- a) Reaguj na przemoc domową (młodzież),
- b) Przemoc rówieśnicza (rodzice),
- c) Przemoc rówieśnicza (pedagodzy),
- d) Nie bądź obojętny – reaguj (mieszkańcy),
- e) Nie bądź obojętny – reaguj (młodzież),
- f) Przemoc seniorzy .

3) Zamieszczanie informacji dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy domowej na stronie internetowej MOPSCOS pod adresem <https://mopscos.pl/>. Informacje dotyczyły m.in. „Regionalnego Interwencyjnego Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży”, „Wojewódzkiego Telefonu Wsparcia dla Seniorów” i innych informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, dyżurów specjalistów Punktu ds. Przemocy Domowej.

Urząd Miasta Zduńska Wola

Urząd Miasta prowadził działalność informacyjną dla zapewnienia skuteczności działań na rzecz mieszkańców miasta w zakresie specjalistycznego poradnictwa, pomocy psychologiczno-terapeutycznej i korekcyjno-edukacyjnej dla osób stosujących przemoc w rodzinie, pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie. Informacje te zamieszczone są na tablicach informacyjnych i stronie internetowej Miasta Zduńska Wola pod adresem: <https://zdunskawola.pl/dla-mieszkanow/pomoc-spoeczna/pomoc-i-poradnictwo-specjalistyczne/>

W 2023 r. zakupiono plakaty profilaktyczne „Cyberprzemoc-jak się chronić przed agresją elektroniczną. Ściąga dla nastolatków 12+” – 20 szt., broszury profilaktyczne „Cyberprzemoc-jak się chronić przed agresją elektroniczną. Ściąga dla nastolatków 12+” – 450 szt., broszury profilaktyczne „Wychowanie bez przemocy. Jak zbudować pozytywną relację z dzieckiem” – 25 szt., broszury

profilaktyczne „Ochronić się przed przemocą. Poradnik dla osób krzywdzonych” – 250 szt. oraz broszury pt. „Procedura Niebieskiej Karty” i inne przepisy prawne. Jak z nich korzystać, informator dla ofiar i świadków przemocy” – 2580 szt. Materiały profilaktyczne zostaną rozdysponowane w 2024 r.

Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy adresowane były głównie do dzieci i młodzieży. W roku sprawozdawczym, w ramach Programu, zrealizowano profilaktyczne warsztaty edukacyjne w szkołach podstawowych w zakresie przemocy, tj.:

Nazwa programu Przedszkola	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba Rodziców
Czy to mały czy duży umie być grzecznym i żyć w zgodzie z innymi	25	2	25
Program wychowawczy uwzględniający działania profilaktyczne skierowane na bezpieczeństwo psychiczne dzieci	75	8	0
Sztuka emocji	24	4	0
Jak żyć z ludźmi	33	2	0
Ja w relacjach. Jak zrozumieć siebie	33	2	0
Ja w świecie emocji	33	2	0
Spójrz inaczej	507	16	0
Kampania 19 dni przeciwko przemocy	420	1	0
Pogadanki o cyberprzemocy , przemocy rówieśniczej i agresji	60	1	0
W służbie prawu	48	1	0
Unplugged	40	3	0
Maszmocnahejt	59	3	0
Adwokatura przeciwko pomocy	50	3	0
Przyjaciele Zippiego	20	1	0

W 2023 r. liczba osób, które zgłosiły się po pomoc do Poradni Leczenia i Terapii Uzależnień w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli przedstawia się następująco:

Liczba osób zgłaszających się po pomoc	LICZBA OSÓB	
sprawcy przemocy	1	
ofiary przemocy * (w tym DDA)	7	

Liczba udzielonych wizyt, porad i konsultacji	Konsultacje jednorazowe wizyty	Terapia – liczba wizyt >1
Osoby, będące stosującym przemoc – sprawca	0	3

Osoby, wobec których stosowana jest przemoc – ofiara	0	95
--	---	----

*Osoby niepełnoletnie zgłaszające się z opiekunami.

Pozostałe działania

W 2023 roku kontynuowana była ścisła współpraca Urzędu Miasta Zduńska Wola z Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli w zakresie wspólnej realizacji systemu przeciwdziałania zjawiskom patologicznym, a w szczególności zmniejszania zjawiska wzrostu spożycia alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież oraz rozwiązywania problemów dotyczących przemocy domowej poprzez uczestnictwo funkcjonariuszy Policji w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych, wymianę informacji dotyczącej nadużywania środków psychoaktywnych. Prowadzona jest ścisła współpraca z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Warszawie oraz Regionalnym Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, poprzez czynne uczestnictwo w szkoleniach czy konferencjach.

Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli

Rozpowszechnianie materiałów informacyjno–edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej wśród lokalnej społeczności – strona internetowa KPP w Zduńskiej Woli. Liczne wykłady dla seniorów m. in. z słuchaczami Uniwersytetu III Wieku, Zduńskowolską Radą Seniorów oraz seniorami z klubów seniora z terenu pow. zduńskowolskiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli

PCPR rozpowszechniało ulotkę informacyjną dotyczącą działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej wraz z danymi teleadresowymi wszystkich instytucji działających w powiecie zduńskowolskim na rzecz osób poszukujących specjalistycznej pomocy w siedzibie instytucji oraz podczas imprez plenerowych - Dni Powiatu Zduńskowolskiego.

Osobom wymagającym pomocy udostępniono również bezpłatny telefon Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” oraz telefon interwencyjny, obsługiwany przez psychologa POIK.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zduńskiej Woli

Poradnia zamieszczała na stronie internetowej i w mediach społecznościowych oraz na swoim terenie materiały informacyjno-edukacyjne dla dzieci, młodzieży i ich rodziców, promujących zdrowy styl życia, potrzebę aktywnego spędzania czasu wolnego, budowania relacji rodzinnych, itp. Ponadto Poradnia promowała pożądane wzorce życia rodzinnego, oparte na wzajemnej pomocy, szacunku, partnerstwie oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów w ramach cyklu 10 spotkań warsztatowych „Szkoła dla Rodziców i wychowawców.”

Placówki oświatowe

Placówki oświatowe z terenu Zduńskiej Woli podejmowały następujące działania w zakresie rozpowszechniania materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie:

- 1) rozpowszechniano w ciągu roku oferty o specjalistycznych formach wsparcia – zamieszczano na tablicach informacyjnych dla Rodziców plakaty, materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące zjawisk przemocy w rodzinie i form wsparcia
- 2) rozpowszechniano materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności m.in. dot. działalności służb społecznych zajmujących się przeciwdziałaniem zjawiska przemocy w rodzinie.

Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem w Zduńskiej Woli

Rozpowszechniono broszury sfinansowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości w ramach Ośrodków Pomocy Pokrzywdzonych Prześstępstwem

- 3.2. Organizowanie spotkań, szkoleń, kampanii, konferencji itp. dla przedstawicieli podmiotów prowadzących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli

- 1) Udział w konferencji „Przeciwdziałanie przemocy domowej – jakie zmiany przyniosła nowelizacja ustawy?”,
- 2) Udział w „Miejskim Dniu z Profilaktyką” zorganizowanym przez Urząd Miasta Zduńska Wola. Spotkanie dotyczyło profilaktyki uzależnień, skierowane do uczniów szkół podstawowych z terenu Zduńskiej Woli,
- 3) Udział w debacie „Przemoc to nie moc” – II Powiatowej Debacie Profilaktycznej na temat przemocy rówieśniczej, domowej i cyberprzemocy. Spotkanie zorganizowane przez zduńskowolskie Starostwo

Powiatowe we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Zduńskiej Woli i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli,

4) Udział w konferencji „Współczesne zagrożenia i przemoc wobec osób starszych”,

5) Udział w szkoleniu „Konsekwencje zmian Ustawy o zmianie ustawy, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w procedurze Niebieskie Karty. Jak powołać i zorganizować pracę zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych? Regulamin zespołu interdyscyplinarnego. Jakie nowe obowiązki ma zespół interdyscyplinarny, a jaką rolę wyznaczono przewodniczącemu? Kto wszczyna procedurę NK? Jak prowadzić monitoring? Rozpatrywanie skarg a ochrona danych osobowych”,

6) Realizacja projektu socjalnego „Uwierz w siebie – warsztaty przeciwdziałania przemocy w rodzinie” w dniu 15.06.2023 r., którego głównym celem była nauka podstawowych postaw, chwytów i zachowań w sytuacji zagrożenia. Adresatami projektu były osoby zagrożone przemocą domową z terenu Zduńskiej Woli. Warsztaty prowadziła Ewelina Chruściel – instruktor karate Kyokushin oraz Prezes Zduńskowolskiego Klubu Karate Kyokushin im. Masutatsu Oyamy w Zduńskiej Woli,

7) Udział w szkoleniu „Wykorzystanie dialogu motywującego w pracy z osobami doznającymi przemocy w rodzinie”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli

W roku 2023 podczas obchodu Dni Powiatu Zduńskowolskiego był zorganizowany punkt informacyjny z zakresu interwencji kryzysowej, w tym problemu przemocy domowej.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zduńskiej Woli

Prowadzenie grup wsparcia dla szkolnych specjalistów (psychologów, pedagogów, pedagogów specjalnych, logopedów).

Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli

- 1) współpracowano ze Świetlicą środowiskową Zduńskowolskie Centrum Integracji - spotkania profilaktyczno-edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym ze zwróceniem szczególnej uwagi na bezpieczeństwo pieszych oraz rowerzystów – rozdawanie elementów odblaskowych a także książeczki edukacyjnej „Kacper bezpieczny na drodze”, cyberzagrożenia, przemoc rówieśnicza, bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania oraz w czasie spędzania czasu na wolnym powietrzu, kolportaż informacji i ulotek dot. konkursu „ŚNIEŻNY DEKALOG”,
- 2) w ramach corocznej akcji „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku” oraz bezpieczeństwo podczas letniego wypoczynku nad wodą w ramach akcji „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”,
- 3) prowadzono cykliczne spotkania z członkami Zduńskowolskiej Rady Seniorów, słuchaczami Uniwersytetu III Wieku oraz podopiecznymi „Karsznickiego Klubu Seniora” - bezpieczeństwo

w ruchu drogowym ze zwróceniem szczególnej uwagi na bezpieczeństwo pieszych oraz rowerzystów – rozdawanie elementów odblaskowych i książeczek edukacyjnych „Bezpieczny Kierowca”, filmy i programy edukacyjne oraz prezentacje multimedialne dot. oszustw oraz kradzieży, kolportaż plakatów i ulotek związanych z oszustwami na tzw. „legendę” oraz zabezpieczaniem mienia ruchomego oraz nieruchomego, prezentacja spotu „Porady dla seniora w pigułce”, oszustwa internetowe, informowanie o nowych formach oszustw np. za pomocą portali internetowych oraz telefonii komórkowej - tzw. niedopłaty, propagowanie Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa. Debaty z „Seniorami” w domu kultury „LOKATOR” i „RATUSZU” dot. szeroko pojętego bezpieczeństwa m. in. dot. kradzieży i oszustw;

- 4) prowadzono działania profilaktyczno-edukacyjne wśród uczniów szkół podstawowych i średnich w tym problem uzależnień – alkohol, dopalacze i środki odurzające, przemoc rówieśnicza w tym „hejt” i „mowa nienawiści”, spotkania z młodzieżą dot. handlu ludźmi, przestępstw z nienawiści. Przeprowadzono debatę społeczną w SP nr 2 skierowaną do rodziców uczniów szkół podstawowych „Jak nie zwariować będąc rodzicem nastolatka?” z wykorzystaniem walizki edukacyjnej zawierającej imitację środków odurzających oraz przedmiotów służących do ich zażywania i przechowywania. Liczne działania edukacyjne z zakresu profilaktyki dla rodziców, nauczycieli z wykorzystaniem walizki edukacyjnej zawierającej imitację środków odurzających oraz przedmiotów służących do ich zażywania i przechowywania, kolportaż wśród sprzedawców i właścicieli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych z zakresu prawnych regulacji dotyczących sprzedaży alkoholu małoletnim a także umiejętności odmawiania sprzedaży napojów alkoholowych, kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

3.3 Organizowanie programów profilaktycznych w szkołach, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy

Urząd Miasta Zduńska Wola

Publiczne Przedszkole nr 2

- 1) pedagogizacja rodziców na temat problemów wychowawczych, rodzinnych, emocjonalnych poprzez prowadzenie konsultacji z wychowawcą, gazetek przedszkolnych, strony www placówki, organizację zebrań, kontakt za pośrednictwem komunikatora (wg bieżących potrzeb),
- 2) włączano rodziców do aktywnego udziału w życiu przedszkolnym poprzez min. organizację paczek świątecznych,

- 3) angażowano rodziców do czynnego udziału w konkursach promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu z członkami rodziny (2 konkursy wewnątrzprzedszkolne, 10 konkursów na szczeblu miejskim i ogólnopolskim),
- 4) angażowano rodziny do udziału w akcjach: „Cała Polska czyta dzieciom”, „Góra Grosza”, „Październik miesiącem dobroci dla zwierząt”, „Świąteczna paczka- zbiórka upominków dla Ukrainy”, „Wielkanocny kiermasz dla Marcelka”,
- 5) przystąpiono do ogólnopolskich programów i zachęcenie rodziców do wspólnej ich realizacji „Kubusiowi przyjaciele natury”, „Mamo, tato wolę wodę”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Czyściochowe Przedszkole”,
- 6) cyklicznie prowadzono zajęcia kształtujące odporność emocjonalną konieczną do radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- 7) podnoszono kwalifikacje zawodowych przez nauczycieli poprzez udział w licznych szkoleniach, warsztatach: 9 e-konferencji - 11 nauczycieli, 2 szkolenia - 3 nauczycieli, 27 e-szkoleń - 11 nauczycieli, 33 webinaria - 11 nauczycieli, 1 warsztat - 3 nauczycieli. 1 warsztat on-line - 1 nauczyciel; 1 kurs on-line - 1 nauczyciel, 1 prelekcja - 8 nauczycieli.

Publiczne Przedszkole nr 3

- 1) opracowano procedury m.in.: Standardy Ochrony Małoletnich, Procedurę Podejmowania Interwencji w Sytuacjach Podejrzenia Krzywdzenia lub Posiadania Informacji o Krzywdzeniu Małoletniego i upublicznienie ich treści,
- 2) diagnozowano zjawiska przemocy w rodzinie poprzez samodoskonalenie nauczycieli w obszarze rozpoznawania przemocy w rodzinie oraz „Postępowania w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie”- 12 nauczycieli,
- 3) doskonalono nauczycieli w zakresie rozwiązywanie konfliktów bez użycia przemocy - „Żyrafa i szakal w przedszkolu” (NVC) - 2 nauczycieli,
- 4) prowadzono działalność edukacyjną skierowaną do dzieci w zakresie uczenia rozpoznawania i nazywania emocji, rozładowywania agresji i napięć (zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem, kącki relaksacji i wyciszenia, zakup pomocy dydaktycznych wspierających rozwój emocjonalny dzieci) – 150 dzieci,
- 5) w każdej grupie przedszkolnej wprowadzono „Kodeks przedszkolaka”, w którym zawarte są aspekty dobrego, prawidłowego zachowania, współżycia w grupie przedszkolnej - 6 grup, 150 dzieci,
- 6) rozpowszechniano materiały pozyskane z Internetu: „Stop przemocy”, „Rodzaje Przemocy”, itp.,
- 7) zamieszczano je na komunikatorach ogłoszeń.

Publiczne Przedszkole nr 4

- 1) na tablicy informacyjnej dla rodziców zamieszczane były materiały informacyjno–edukacyjne dotyczące problematyki rozwiązywania problemów alkoholowych, zwiększające świadomość na temat rodzajów przemocy, konsekwencjach jej stosowania oraz wykaz instytucji i osób, które udzielają bezpłatnej pomocy w formie poradnictwa m.in. psychologicznego, prawnego i socjalnego,
- 2) - wprowadzono standardy ochrony małoletnich, procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz procedury Niebieskie Karty,
- 3) w stosunku do rodziców prowadzono działalność edukacyjną w zakresie stosowania prawidłowych metod wychowawczych – bez przemocy w postaci rozmów, rozdawania broszurek itp., działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym na temat przemocy domowej i skutków uzależnień, informowano rodziców o możliwości uzyskania pomocy, m.in. w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, która udzielała konsultacji i porad w sprawach związanych z przemocą czy w Powiatowym Centrum Pomocy w Rodzinie w Zduńskiej Woli, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli i działającym przy nim Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie,
- 4) prowadzono działalność edukacyjną skierowaną do dzieci w zakresie uczenia rozpoznawania i nazywania emocji, rozładowywania agresji i napięć, promowania rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, czy kształtowanie pozytywnego obrazu samego siebie,
- 5) funkcjonowały kąciaki relaksacji w każdej sali, a w korytarzu przedszkolnym – „Zakątek – Czytelnia, wyposażony w meble i pomoce dydaktyczne.

Publiczne Przedszkole nr 5

rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawisk przemocy domowej wśród lokalnej społeczności - 1 materiał.

Publiczne Przedszkole nr 6

- 1) przedszkole prowadziło działalność edukacyjną skierowaną do dzieci w zakresie uczenia rozpoznawania i nazywania emocji, rozładowywania agresji i napięć, rozwijania empatii z wykorzystaniem różnorodnych technik pedagogicznych i z odpowiednimi pomocami dydaktycznymi -wszystkie grupy brały udział w warsztatach prowadzonych przez Małopolskie Centrum Profilaktyki, finansowanych przez Urząd Miasta Zduńska Wola (tematyka warsztatów: „Pokonaj stworka agresorka”, „Wartość bajek”, „Poznaję siebie i swoje emocje”, „Jak owoić strach?”, „Mój przyjaciel- największy skarb”),

- 2) promowano rozwiązywanie konfliktów bez użycia przemocy, prowadzono zajęcia edukacyjne mówiące o prawach dziecka, określonych w Konwencji o prawach dziecka, przyjętej dnia 20 listopada 1989 r., ich realizacji oraz kierowaniu się dobrem dziecka i troską o jego zdrowie z poszanowaniem jego godności osobiste,
- 3) prowadzono działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym dla rodziców na temat przemocy na stronie internetowej przedszkola (plakaty, ulotki, linki),
- 4) zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606), rozpoczęto prace nad opracowywaniem i wdrożeniem Standardów ochrony małoletnich w Publicznym Przedszkolu nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi.

Publiczne Przedszkole nr 7

rozpowszechnianie materiałów informacyjno–edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej wśród lokalnej społeczności: przekazywanie informacji pozyskanych od organizacji, instytucji i służb w formie ulotek, plakatów, ogłoszeń na tablicy dla rodziców oraz na stronie FB., udostępnianie numerów telefonów do organizacji pomocowych (telefony zaufania) oraz rzecznika praw dziecka.

Publiczne Przedszkole nr 10

W przedszkolu w „Kąciku dla rodziców” znajdują się dane teleadresowe podmiotów i instytucji świadczących usługi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej dla osób dotkniętych przemocą na terenie Zduńskiej Woli.

Nauczycielki są zobowiązane do zachowania czujności wobec zaniedbywania i stosowania przemocy wobec dzieci. W celu niwelowania pojawiających się zachowań agresywnych u dzieci w przedszkolu został wprowadzony i konsekwentnie stosowany przez nauczycielki i rodziców, jednolity system reagowania na przemoc i agresję wynikający z realizacji programu profilaktycznego. W toku pracy wychowawczo-dydaktycznej i opiekuńczej podnosi się wrażliwość społeczną dzieci wobec zachowań agresywnych i stosowania przemocy. Uczy się rozpoznawać i nazywać emocje, rozładowywać agresję i napięcia, promuje się rozwiązywanie konfliktów bez użycia przemocy. Kształtuje się pozytywny obraz samego siebie.

Publiczne Przedszkole nr 11

- 1) diagnozowanie zjawiska przemocy domowej poprzez samodoskonalenie nauczycieli w obszarze rozpoznawania przemocy domowej oraz „Postępowania w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie”,
- 2) przygotowano informację do kieszeni „Miej świadomość czym jest przemoc!! Fazy przemocy” w tym o oznakach przemocy psychicznej i fizycznej,

- 3) organizowano zajęcia uświadamiające w grupach dzieci 5-6 letnich: „Moje emocje”, „Jesteśmy dziećmi i mamy swoje prawa”, „Słowa, które mogą ranić”,
- 4) w każdej grupie przedszkolnej wprowadzono „Kodeks przedszkolaka”, w którym zawarte są aspekty dobrego, prawidłowego zachowania, współżycia w grupie przedszkolnej,
- 5) prowadzono zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem filmów, plansz edukacyjnych „Wiem co czuje mój kolega”, „Stop Agresji!”;
- 6) rozpowszechniano materiały pozyskane z Internetu: „Co to jest przemoc”, „Rodzaje Przemocy”,
- 7) zamieszczano na komunikatorach grupowych ogłoszenia i telefony do instytucji/organizacji pomocowych,
- 8) doskonalono kompetencje nauczycieli i wychowawców w zakresie przeciwdziałania przemocy (webinaria 13 – 3 nauczycieli, e-szkolenie – 2 nauczycieli).

Szkoła Podstawowa nr 2

- 1) rozpowszechniano materiał informacyjno – edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy domowej wśród lokalnej społeczności w formie udostępniania ulotek informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy na korytarzu szkolnym na gazetce pedagoga i psychologa;
- 2) prowadzono programy profilaktyczne w szkołach, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy: „Ja w relacjach. Jak zrozumieć siebie?”, „Ja w świecie emocji”, „Jak żyć z ludźmi”;
- 3) udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Szkoła Podstawowa nr 5

- 1) rozpowszechniano materiały informacyjno – edukacyjne dotyczących zjawiska przemocy domowej wśród lokalnej społeczności - liczba materiałów informacyjnych: liczba materiałów - 3; - prowadzono programy profilaktyczne w szkołach, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy „Spójrz inaczej”,
- 2) udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- 3) liczba szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: 3, liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: 5, liczba osób, które wzięły udział w konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: 5.

Szkoła Podstawowa nr 7

- 1) współpraca z kuratorami sądowymi, asystentami rodziny i pracownikami socjalnymi;
 - a) rozmowy z uczniami i rodzicami;

- b) współpraca z kuratorami,
 - c) współpraca z pracownikami socjalnymi,
 - d) wywiad środowiskowy,
 - e) współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej,
 - f) współpraca z członkami Zespołu ds. Nieletnich i dzielnicowym KPP,
 - g) przeprowadzanie indywidualnych rozmów interwencyjnych z uczniami stosującymi agresję i nie przestrzegającymi norm zachowania, edukacja komunikacyjna.
- 2) zapewniano uczniom i ich rodzicom wsparcia – udzielano szeroko rozumianego poradnictwa formie porad i konsultacji,
- 3) rodzice byli informowani o sukcesach i trudnościach dzieci w szkole. Najbardziej pomocne formy wspierania rodziców w wychowaniu dzieci to pomoc pedagoga i psychologa szkolnego oraz udzielanie wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach trudnych. Z obserwacji oraz rozmów wynika, że prowadzą skuteczną komunikację. Na stronie szkoły pedagog umieszczał artykuły, mogące pomóc rodzicom w rozwiązywaniu sytuacji trudnych (element pedagogizacji). Umieszczano w widocznym miejscu na terenie szkoły ulotek informacyjnych dotyczące poradnictwa instytucji w mieście oraz punktów konsultacyjnych w ramach współpracy z nimi. W przypadku stwierdzenia popełnienia przestępstwa powiadamiano organy ścigania bądź pracowników MOPSCOS.

Szkoła Podstawowa nr 9

- 1) wypracowano szkolny model interwencji i strategii postępowania w sytuacjach trudnych, opracowano Standardy Ochrony Małoletnich,
- 2) prowadzono dla uczniów działalności edukacyjnej i profilaktycznej mającej na celu zdobywanie podstawowych umiejętności społecznych oraz promocję zdrowego stylu życia,
- 3) szkoła podejmowała działania diagnozujące, informacyjne, edukacyjne kierowane do społeczności szkolnej (obserwacja, ankiety, wywiady, pedagogizacja rodziców, zajęcia warsztatowe z zakresu profilaktyki dla uczniów),
- 4) rozpowszechniano materiały informacyjno – edukacyjne dotyczących zjawiska przemocy domowej wśród lokalnej społeczności,
- 5) prowadzono programy profilaktyczne w szkołach, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy,
- 6) placówka udostępniała informacje o możliwościach uzyskania wszechstronnej pomocy w instytucjach działających na rzecz rodziny,
- 7) udział nauczycieli w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu pracy z rodziną.

- 8) udział pedagoga w grupach roboczych, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej MOPCOS, PCPR.

Szkoła Podstawowa nr 10

- 1) monitorowano zdiagnozowanego problemu przemocy domowej – 1 rodzina,
- 2) współpracowano w realizacji procedury „Niebieskie Karty” – 1 rodzina,
- 3) porady i konsultacje prowadzone przez specjalistów szkolnych w sytuacjach trudności wychowawczych rodziców – 80 porad,
- 4) działania interwencyjne nauczycieli/wychowawców - przeciwdziałanie przemocy domowej – 1 rodzina,
- 5) rozpowszechniano materiały informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej podczas porad i konsultacji prowadzonych przez specjalistów szkolnych, podnoszenie świadomości na temat adekwatnego sposobu reagowania (75 sztuk), oraz dostępna była informacja aktualizowana na szkolnej tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej Szkoły,
- 6) prowadzono zajęcia o charakterze profilaktyki, uświadamiających o zagrożeniach ze względu na przemoc w tym akcje informacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- 7) prowadzone były lekcje wychowawcze dla uczniów II etapu edukacji oraz ogólnoszkolne akcje z okazji:
 - a) 8 lutego - Dzień Bezpiecznego Internetu. Stop hejterom: 135 dzieci,
 - b) 4 czerwca - Międzynarodowy Dzień Dzieci Będących Ofiarami Agresji: 135 dzieci,
 - c) 16 listopada - Międzynarodowy Dzień Tolerancji: 271 dzieci,
 - d) 19 listopada - Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci: 271 dzieci,
 - e) Spotkania ze szkolnym Rzecznikiem Praw Ucznia: 50 dzieci.

Szkoła Podstawowa nr 11

- 1) realizacja ogólnopolskiego programu z zakresu edukacji prawnej „W służbie prawu” realizowanego przez Inspektorat Służby Więziennej – 48 uczniów,
- 2) udział kl. 8a w zajęciach z edukacji prawnej w Sądzie Rejonowym w Zduńskiej Woli - 20.10.2023 r. – 14 uczniów,
- 3) warsztaty profilaktyczne poświęcone agresji realizowane przez małopolskie Centrum Profilaktyki – 6.06.2023 r. – 25 uczniów,
- 4) warsztaty profilaktyczne nt. „Zapobieganie konfliktom” realizowane przez Małopolskie Centrum Profilaktyki – kl. 6a, 6b, 7a, 8a, 8b– 27.03.2023r., kl. 6b – 2.06.2023r., kl. 4a – 6.06.2023r. – 110 uczniów,

- 5) realizacja ogólnopolskiego programu „Szkoła Myślenia Pozytywnego” z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego (nauka rozpoznawania i nazywania emocji, rozładowania agresji i napięć, kształtowanie pozytywnego obrazu samego siebie) - przez cały rok, w bieżącej pracy – 170 uczniów,
- 6) organizacja Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka oraz Ogólnopolskiego Dnia Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – wydarzenie koordynowane było przez pedagoga i psychologa szkolnego obejmowało organizację wystawy tematycznej w holu szkoły oraz przeprowadzenie zajęć edukacyjnych w klasach 8a – 13.10.2023 r. i 3a – 20.11.2023 r. – 170 uczniów,
- 7) udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udział pedagoga szkolnego/psychologa w posiedzeniach grup roboczych w związku z procedurą „Niebieskie Karty” dotyczących uczniów naszej szkoły - 3 spotkania.

Szkoła Podstawowa nr 12

- 1) rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej wśród lokalnej społeczności, umieszczano materiały promocyjno-informacyjne na tablicach ogłoszeń,
- 2) organizowanie spotkań, szkoleń, kampanii, konferencji dla przedstawicieli podmiotów prowadzących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, organizacja spotkań z przedstawicielami Policji KPP w Zduńskiej Woli z Wydziału do spraw Nietletnich,
- 3) udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 4) prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy:
 - a) w klasach starszych przeprowadzono ankietę „Przemoc w szkole” dzięki której uzyskano informację nt. poczucia bezpieczeństwa uczniów w klasie i w szkole,
 - b) realizowano zajęcia profilaktyczno–edukacyjne z uczniami, mające na celu podkreślenie jak ważna jest szkoła bez przemocy,
 - c) zorganizowano spotkania prewencyjne z przedstawicielami KPP w Zduńskiej Woli na temat negatywnych zachowań w szkole i poza nią (alkohol, papierosy, narkotyki, kradzieże, bezpieczeństwo w sieci) oraz konsekwencjach takiego postępowania,
 - d) udzielano wsparcia i pomocy psychologicznej przez psychologa i pedagoga szkolnego uczniom, których dotknęło zjawisko przemocy.

Szkoła Podstawowa nr 13

- 1) systematyczna diagnoza sytuacji rodzinnej; - poznanie ucznia i rozpoznanie jego warunków życia, środowiska rodzinnego,

- 2) bieżąca opieka wychowawcy, pedagoga szkolnego oraz psychologa, rozpoznawanie problemów w szkole,
- 3) pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów, wspieranie rodziny w funkcji wychowawczo-opiekuńczej, udzielanie porad rodzicom, prowadzenie indywidualnych rozmów pedagoga z uczniami i rodzicami,
- 4) udzielanie informacji o możliwości uzyskania pomocy dla rodzin z problemami oraz niewygodnymi wychowawczo,
- 5) kształtowanie pozytywnych postaw społecznych wśród uczniów,
- 6) współpraca i bliski kontakt z rodzicami uczniów,
- 7) działania edukacyjne - wzmacnianie opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach niewygodnych wychowawczo - promowanie wartości rodziny, Festyn Rodzinny”, „Dzień Babci i Dziadka”,
- 8) zwracanie uwagi na wrażliwość społeczną, zaangażowanie w pomoc innym poprzez udział w akcjach charytatywnych oraz wolontariacie,
- 9) rozpowszechnianie materiałów informacyjno–edukacyjnych o tematyce pomocowej (wskazówki jak, gdzie, u kogo szukać pomocy),
- 10) promowanie wartości rodzinnych w trakcie realizacji programów wychowawczych oraz profilaktycznych: realizacja zajęć warsztatowych dla uczniów w ramach Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego, warsztaty profilaktyczne „Radzenie sobie z konfliktami”, „Agresja słowna”,
- 11) realizacja zajęć warsztatowych dla uczniów w ramach Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego,
- 12) współpraca z ośrodkami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny MOPS, GOPS, PCPR, PPP, Fundacja Dobrostan,
- 13) stała współpraca z policją, Sądem Rejonowym (Wydział Rodzinny i Nieletnich),
- 14) utrzymywanie kontaktu z kuratorami uczniów i ich rodzin, wyznaczonymi przez Sąd,
- 15) zgłaszanie i reagowanie na wszelkie przejawy demoralizacji i niedostosowania,
- 16) stosowanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych zgodnie z opracowanym Szkolnym Systemem Interwencji.
- 17) Udział pedagoga szkolnego w szkoleniach:
 - a) konferencja szkoleniowa dla pracowników placówek wsparcia dziennego pracujących z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym (Fundacja Dobrostan),

b) szkolenie dla nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych z zakresu profilaktyki uzależnień i wczesnej interwencji związanej z używaniem substancji psychoaktywnych oraz nadużywaniem nowych technologii wśród dzieci i młodzieży (Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi).

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1

1) rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności;

Liczba materiałów informacyjnych: 2;

2) prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy: liczba programów: 3, liczba spotkań: 31.

4. Cel szczegółowy 4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

4.1. Organizowanie szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli

Zorganizowanie szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Diagnostyczno-Pomocowych:

„Konsekwencje zmian Ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w procedurze Niebieskie Karty. Jak powołać i zorganizować pracę zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych? Regulamin zespołu interdyscyplinarnego. Jakie nowe obowiązki ma zespół interdyscyplinarny, a jaką rolę wyznaczono przewodniczącemu? Kto wszczyna procedurę NK? Jak prowadzić monitoring? Rozpatrywanie skarg a ochrona danych osobowych”.

Urząd Miasta Zduńska Wola

W 2023 r. Urząd Miasta Zduńska Wola sfinansował szkolenie dla 2 członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Zduńskiej Woli oraz 1 pedagoga szkolnego. Szkolenie stacjonarne pt. „Zmiany w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz innych niektórych ustaw. Zadania i kompetencje członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz członków Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup roboczych. Rola jednostek samorządu terytorialnego w przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy w rodzinie”.

4.2. Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli

- 1) Udział w konferencji „Przeciwdziałanie przemocy domowej – jakie zmiany przyniosła nowelizacja ustawy?”,
- 2) Udział w „Miejskim Dniu z Profilaktyką” zorganizowanym przez Urząd Miasta Zduńska Wola. Spotkanie dotyczyło profilaktyki uzależnień, skierowane do uczniów szkół podstawowych z terenu Zduńskiej Woli,
- 3) Udział w debacie „Przemoc to nie moc” – II Powiatowej Debacie Profilaktycznej na temat przemocy rówieśniczej, domowej i cyberprzemocy. Spotkanie zorganizowane przez zduńskowolskie Starostwo Powiatowe we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Zduńskiej Woli i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli,

4) Udział w konferencji „Współczesne zagrożenia i przemoc wobec osób starszych”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli

Przedstawiciel PCPR uczestniczył w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego, organizowanych przez MOPS Zduńska Wola.

Ponadto pracownik POIK uczestniczył w konferencji zorganizowanej w dniu 20.10.2023 r. przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi pt. „Przeciwdziałanie przemocy domowej, jakie zmiany przyniosła nowelizacja ustawy”.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zduńskiej Woli

Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- szkolenie z zakresu Interwencja Kryzysowa w Sieradzu;
- szkolenia Rady Pedagogicznej – tematyka szkoleń:
 - a) „Współpraca z rodzicem roszczeniowym”,
 - b) „Wpływ mediów na psychikę i rozwój dziecka”,
 - c) „Zaburzenia osobowości i tożsamości u podopiecznych placówek edukacyjnych”,
 - d) „Bańka medialna, komora pogłosowa, fakenews, deepfake – jak krytycznie podejść do treści publikowany w Internecie i mediach społecznościowych”,
 - e) „Prowokacyjne zachowania dzieci i młodzieży – jak sobie z nimi radzić”,
 - f) „Trening zastępowania agresywnych zachowań.

Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli

Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) liczba szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 6,
- 2) liczba osób, przeszkolonych funkcjonariuszy Policji, które wzięły udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 106,
- 3) liczba osób, które wzięły udział w konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy rodzinie – 2.

Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem w Zduńskiej Woli

Udział w 2 szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5. Podsumowanie

Opracowany dokument przedstawił zrealizowane w 2023 roku działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w Zduńskiej Woli. Z danych przedstawionych przez lokalne instytucje i służby społeczne wynika, że podejmowane były liczne działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne w tym zakresie. Zapewniono również wsparcie specjalistyczne osobom doznającym przemocy oraz osobom stosującym przemoc domową.

W 2023 roku znacząco spadła liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” – było ich 57, podczas gdy w roku 2022 było 67. W latach poprzednich utrzymywały się na zbliżonym poziomie: w roku 2020 – 64 rodziny, w roku 2021 – 69 rodzin.